

muziekwereld



Hoop doet spelen

Perspectief, kent u die uitdrukking? Het woord wordt veel gebezigd dezer dagen. Vooral, terecht helaas, in negatieve en in vragende zin: waar is het perspectief? Wat is onze toekomst? Hoe lang blijven de, met name voor de cultuur en de horeca verstikkende, corona-maatregelen van kracht? Hoe ziet de weg naar het ‘nieuwe normaal’ er uit? En hoe veel zal dat op het ‘oude normaal’ lijken?

Verandering is een essentieel deel van het leven en zeker van cultuur, maar zelden werd met zoveel onzekerheid en zoveel verlangen naar verandering uitgekeken. Naar perspectief. Daarom is het thema van dit magazine, op de rand van 2021, u raadt het al: verandering. Van de fiscale consequenties van een carrièreswitch en nieuwe auteursrechtwetgeving tot en met de vele veranderingen die wij de afgelopen jaren in de muziekproductie doorliepen. Maar ook veranderingen binnen de vakbond zelf.

Tijdens de Ntb/Kunstenbond jaarvergadering van 14 oktober jl. werden onder meer verkiezingen gehouden voor vier zetels in de Kunstenbond Ledenraad. Daarbij werden de twee zittende leden Wiboud Burkens en Bas Toscani herkozen en werden per 1 januari Thijs Nissen en Susanne Alt als nieuwe leden benoemd. Zij nemen de plek in van Koert Ligtermoet en Ben van den Dungen die verkozen werden in het bestuur van de Kunstenbond.

Op pagina 38 in de rubriek Onder de Leden daarom een interview met het kersverse Ledenraadlid Thijs Nissen. Ook kondigde Ntb-voorzitter Alexander Beets tijdens de jaarvergadering zijn vertrek per 1 december van dit jaar aan. Op pagina 6 van deze *Muziekwereld* daarom een interview met Alexander (die wij ook hier, opnieuw, willen bedanken voor zijn grote inzet de afgelopen jaren) en Will Maas, zijn

opvolger als voorzitter van zowel de Ntb als VCTN. Gelukkig blijft Alexander aan als gewoon bestuurslid van de VCTN en trad hij onlangs toe tot de Raad van Toezicht van Buma/Stemra. Namens onze leden zal hij toezicht houden op het verdere veranderingsproces bij Buma/Stemra. Maar ook daar meedenken over de uitdagingen die dagelijks op ook de rechtenorganisaties afkomen. Zowel bij Sena als bij Buma zullen de uitkeringen volgend jaar niet gelijk kunnen blijven. De sluiting van podia en horeca raken immers ook de betalingen voor muziekgebruik en daarmee het inkomen van veel van onze leden in het volgend jaar.

De illusie dat we simpelweg terug zullen keren naar het al genoemde ‘oude normaal’ wordt dan ook door nog maar weinigen gekoesterd. Creativiteit is meer dan ooit niet alleen noodzakelijk op het podium en in creatie, maar ook in het vinden van uitingsvormen; de wijze waarop het publiek gevonden kan worden. Wij blijven daar, als Ntb/Kunstenbond en als VCTN, ook in 2021 in meedenken: in gesprek met de overheid, maar ook binnen de bestuursorganen van rechtenorganisaties als Buma, Sena en NORMA. Middels de sociale fondsen van de rechtenorganisaties kunnen wij beleid beïnvloeden, maar ook, gezamenlijk, zelf beleid maken. Een belangrijker taak dan ooit tevoren, lijkt het.

Na een jaar van voornamelijk in het oog springende stilstand, gaan wij hoe dan ook een volatiel jaar van verandering tegemoet. Met kansen, uitdagingen en bedreigingen. Op weg naar het nieuwe normaal. Samen met onze leden! Want samen staan wij sterker.

Erwin Angad-Gaur
senior adviseur Kunstenbond/Ntb en directeur VCTN

4	Wat speelt er?
6	kort nieuws
	interview met Will Maas en Alexander Beets
6	‘Zonder kunstenaars geen content en geen businessmodel’
12	Internationale World Jazz Conferentie bespreekt overlevingsscenario's
15	VCTN-nieuws
	Column Maurits Fondse
16	Live is life!
	Vers geperst
18	cd-recensies
21	De favoriete compositie van...
	EHBO
22	Ontwikkelingen die de muziekproductiewereld veranderden

	auteursrecht
24	Auteursrechtwetgeving: de wind mee?
	ZZP
26	De fiscale gevolgen van een carrièreswitch
	Column Bart Wirtz
29	Sport en spel gaan hand in hand
	juridisch
30	Evaluatie auteurscontractenrecht
34	Coronaproof concert- en theaterbezoek
	Ntb-verzekeringen
36	De Ntb-combipolis
	Column Stan Rijven
37	De hoge c van change, cooke en corona
	Onder de leden
38	Thijs Nissen

colofon

Muziekwereld is het blad van de Vakgroep Muziek Kunstenbond/Ntb vakbond voor musici

Oostenburgervoorstraat 152
1018 MR Amsterdam
T: 020-2108050
E: info@kunstenbond.nl
I: www.ntb.nl



De Ntb is op werkdagen telefonisch bereikbaar tussen 12:00 en 17:00 uur. U kunt uw vragen en andere zaken ook per fax of email aan ons voorleggen.

omslag: Robert Swart

Redactie:

Erwin Angad-Gaur (hoofdredacteur), Jeroen Akkermans (eindredacteur), Anita Verheggen

Met medewerking van:

Maurits Fondse, Bjorn Schipper, rakenDra Smit, Jimmy Tigges, Bart Wirtz, Michael Klier, Patrick Onderweegs, Peter Boertje, Stan Rijven, Eloy Veldhuijzen, Roy ter Haar en Erik Thijssen.

Illustraties

Robert Swart

Basisvormgeving / Lay-out:

Robert Swart

Drukwerk

Vellendrukkerij BDU, Barneveld

Ntb/vakgroep Muziek Kunstenbond

Bestuur
Will Maas (voorzitter),
Ellister van der Molen (secretaris/penningmeester),
Guus Bleijerveld,
Daan van der Bruggen,
Patrick Onderweegs,
Simone Vierstra

Bureau

Administratie en helpdesk

Secretariaat info@kunstenbond.nl
Juridische zaken/contracten juridischadvies@kunstenbond.nl
EHBO-project (over muziekproducties)
rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl

Werkgebieden

Lichte muziek en artiesten:
Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl
pop
rakenDra Smit rakendrasmit@kunstenbond.nl
Orkesten & Muziekdramatische kunst:
Mark Gerrits markgerrits@kunstenbond.nl
Kamermuziek:
Anita Verheggen anitaverheggen@kunstenbond.nl
Auteurs- en Naburig Recht:
Erwin Angad-Gaur erwinangadgaur@kunstenbond.nl
Muziekonderwijs:
Karin Boelhrouwer karinboelhrouwer@kunstenbond.nl

Wat speelt er?



Onderzoek brengt NL popsector in kaart
Zeer recent werd het onderzoeksrapport naar 'De Stand van zaken in de Nederlandse popsector' gepubliceerd. Het onderzoek werd in opdracht van OCW

uitgevoerd naar aanleiding van een motie van SP-Kamerlid Peter Kwint. Het rapport beschrijft uit welke onderdelen de Nederlandse popmuzieksector bestaat. Wat de onderlinge relaties tussen de onderdelen zijn, de verschillende financieringsstromen en de omvang daarvan. Verder nemen de onderzoekers de belangrijkste ontwikkelingen in de popsector onder de loep. Er worden geen baanbrekende conclusies getrokken. De onderzoekers pleiten voor een inkomensonderzoek onder popmusici om de gevolgen van de coronacrisis in kaart te brengen. De Kunstenbond/ Ntb gaat een vervolgonderzoek op: 'Pop, wat levert het op?'

organiseren. Je kunt het rapport over de popsector downloaden via de link: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/09/07/dialogic-stand-van-zaken-in-de-nederlandse-popsector>

Freelance musici willen eerlijker tarieven

Onlangs presenteerde onderzoeker Henk Vinken (HTH Research) de resultaten van zijn onderzoek naar honorariumrichtlijnen voor freelance musici. Hij onderzocht de totstandkoming van tariefafspraken in de uitvoeringspraktijk van freelancers in de klassieke muziek en in de popmuziek. Einddoel was te komen tot een voorstel voor tariefafspraken. In het eindrapport komt naar voren dat alle partijen in de klassieke en de popmuziek eerlijker tarieven willen, dat wil zeggen hogere gages dan er nu betaald worden. Cao's zijn een referentiepunt voor beide partijen (waarbij pop naar klassiek kijkt), maar er wordt breed gepleit voor 'een simpele afspraak over een eerlijk tarief' zodat je gewoon weet 'wat je per uur kan vragen'. Beide groepen musici willen met

tariefafspraken richting podia kunnen communiceren wat een optreden kost. 'Dan kan je zeggen dat als je als zaal een project wil hebben dat zoveel kost en je niet hoeft te bekijmbelen op musici.' Dit onderzoek sluit aan bij de discussie over Fair Practice, specifiek het toepassen van fair pay in de podiumkunstensector. Het werd uitgevoerd in opdracht van Fonds Podiumkunsten als onderdeel van het thema Afspraken (honoraria & tarieven) van Platform ACCT.

Onderzoek van Europese Jazzbonden naar de gevolgen van Covid voor jazzmusici

Enkele samenwerkende jazzbonden in Europa doen onderzoek naar de economische en creatieve gevolgen van de coronapandemie voor de beroepspraktijk van jazzmusici. Ook de vakgroep Muziek/Ntb werkt hieraan mee. De bedoeling is om kennis te vergaren over de situatie van jazzmusici in Europa t.b.v. een gezamenlijke Europese lobby voor financiële steunmaatregelen vanuit de Europese Unie. We roepen jazzmusici op om de korte

survey in te vullen via de link: <http://limesurvey.tiefetoene.de/index.php/565548?lang=en>

Nieuwe Cao Nederlandse Orkesten

De leden van de Kunstenbond/ Ntb hebben eind november ingestemd met het nieuwe akkoord over de Cao Nederlandse Orkesten. Het akkoord is het resultaat van intensieve onderhandelingen tussen de Kunstenbond, FNV Media & Cultuur en de werkgeversdelegatie van de Vereniging

van Nederlandse Orkesten. De belangrijkste punten uit het akkoord zijn een loonsverhoging van 1,5 % per 1 juli 2020 en de verhoging van de eindejaarsuitkering naar € 1500 (naar rato van duur en omvang van de dienstbetrekking). Daarnaast komt er meer geld beschikbaar voor het Sociaal Fonds Podiumkunsten (SFPK). Hierdoor zal het ontwikkelingsbudget per orkest iets dalen. In de loop van 2021 worden afspraken gemaakt over de vormgeving van het ontwik-

kelingsbudget. Daarbij wordt ook de toekomstige verdeling van de SFPK-premie tussen werkgevers en werkgevers besproken en de manier waarop dit formeel zal worden vastgelegd.

Toeslagen, vergoedingen en tegemoetkomingen

De toeslag bij instrumenten wordt per 1 juli 2020 structureel verhoogd met 1,5 %. Andere vergoedingen worden met ingang van 1 januari 2021 gecorrigeerd voor inflatie: verhuiskosten,

kledingkosten, tandheelkundige verzorging, kosten onderhoud instrumenten, kosten verzekering instrumenten en séjours.

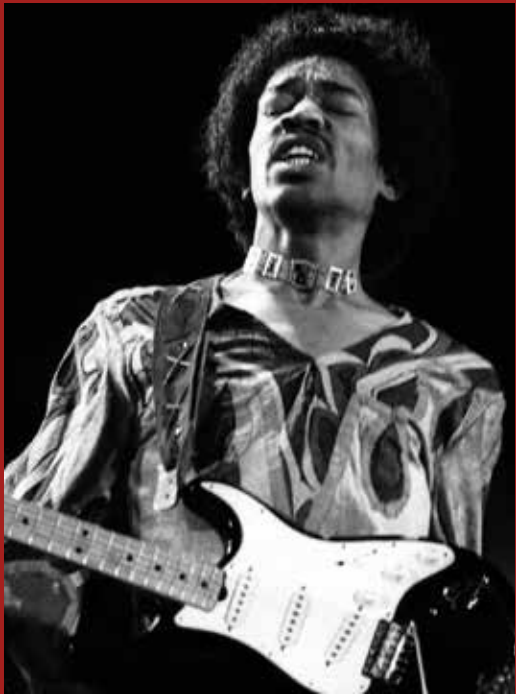
Uitkering bij ontslag wegens fusie of reorganisatie

Artikel 19 in de cao is aangepast. Als een dienstverband wordt beëindigd doordat subsidiering stopt of vermindert, krijgt de werknemer een uitkering conform de regelingen bij de subsidieverstrekker (het Rijk en lagere overheden).



SENA Performers European Guitar Award eert Jimi Hendrix postuum

De Amerikaanse gitaarlegende Jimi Hendrix is postuum geëerd met de Sena Performers European Guitar Award 2020. Hendrix overleed een halve eeuw geleden, maar hij is tot op de dag van vandaag de meest inspirerende elektrische gitarist aller tijden. Zijn zus Janie Hendrix en Hendrix-producer Eddie Kramer namen de award in Amerika in ontvangst. De man uit Seattle debuteerde in 1967 met het sensationele debuut *Are You Experienced?* en tot aan zijn dood op 18 september 1970 bleef Hendrix de wereld verrassen met exceptioneel gitaarwerk en spectaculaire muziek. De SEGA was unaniem van mening dat de legende in dit Hendrix-jaar geëerd zou moeten worden met deze award. Net als bij de



van Dijk van de band My Baby, eerden het oeuvre van Hendrix. De registratie van de SEGA 2020 is terug te zien via: www.sega-award.com, www.soundz.nl, www.gitarist.nl, www.ad.nl, www.bndestem.nl, www.legacyrecordings.com en www.jimihendrix.com

performer Sena

Sena Performers Muziekproductiefonds

De deadline van de eerste aanvraagronde van het Sena Performers Muziekproductiefonds is zondag 7 maart 2021. Alleen professionele musici kunnen een aanvraag

doen bij het fonds. Het fonds biedt musici de kans om met subsidie een kwalitatief hoogwaardige geluidsopname te maken.

Je kunt maximaal € 5000 aanvragen om de productiekosten van geluidsopnamen te financieren. Twee derde van dit bedrag is een subsidie en een derde een renteloze lening.

Aanvragers moeten het geleende bedrag binnen twee jaar terugbetalen aan Sena en het fonds financiert nooit meer dan 50% van het totaalbudget. De andere betrokken partijen moeten eenzelfde bedrag bijleggen om tot een finished product te komen. De subsidievoorwaarden staan op de website van Sena en je kunt er een digitaal aanvraagformulier

downloaden en invullen. Voor meer info: www.sena.nl Let op: Ntb/Kunstenbond-leden kunnen hun CD/muziekproductie laten recenseren in dit magazine. Stuur je CD/ muziekproductie en bio naar de Ntb/Kunstenbond, t.a.v. R. Smit, Oostenburgervoorstraat 152, 1018 MR Amsterdam (rakendrasmit@kunstenbond.nl).

Mail info over je muziekproductie naar Rolf Delfos via: lordsoffle@gmail.com voor het radioprogramma Dutch Jazz op Sublime FM. Releases van Cd's/ Muziekproducties die met steun van het fonds tot stand zijn gekomen worden besproken op de website van Dutch Performers House: www.dutchperformershouse.nl

‘Zonder kunstenaars geen content en geen businessmodel’

Na 5 jaar neemt Alexander Beets afscheid als bestuursvoorzitter van de vakgroep Muziek Ntb. Will Maas, voorheen penningmeester van de Ntb, neemt het stokje van hem over. Wat betekent deze wisseling van de wacht voor de acties en speerpunten van de vakgroep?

Op 1 december jongstleden is Alexander Beets gestopt als voorzitter van de vakgroep Muziek/Ntb. Hij is 5 jaar voorzitter geweest en was al actief als bestuurslid van de Ntb voordat de fusie met de Kunstenbond plaatsvond. Een lange bestuursperiode waar hij met enige trots op terugkijkt. ‘De fusie met de Kunstenbond vind ik het belangrijkste wapenfeit uit mijn voorzittersperiode. Het is de beste waarborg voor het voortbestaan van de collectieve belangenbehartiging voor musici. Daarnaast heb ik me steeds als een constructief gesprekspartner opgesteld bij de onderhandelingen met opdrachtgevers uit de muziekindustrie om de positie van de (kwetsbare) maker te versterken. Volgens mij heb ik een goede naam in de entertainmentindustrie. Dat komt wellicht gedeeltelijk omdat ik vanuit mijn docentenrol beschik over voldoende kennis, als muzikant en cultureel ondernemer weet hoe dingen werken en wat er speelt en ik altijd gezond pragmatisch op zoek ga naar de oplossing die voor alle partijen de meeste waarde oplevert. De Ntb wordt als merk door alle andere vakverenigingen serieus genomen.’

Maar er hadden ook dingen beter gekund, verzucht hij. ‘Er is veel tijd gaan zitten in het fusieproces. Er waren veel cultuur- en focusverschillen tussen de Kunstenbond en de Ntb; het wij-zij-verhaal is moeilijk uit te wissen en ik heb niet kunnen excelleren in het zittend hoofdbestuur van de Kunstenbond. Maar er staat inmiddels wel één organisatie. Tegelijkertijd roept dat ook vragen op: hoe stuur je de organisatie aan? Hoe maak je beleidskeuzes? En door wie worden die keuzes gemaakt? Het inrichten van de gefuseerde organisatie vergt veel tijd en aandacht.’ Will Maas vult aan: ‘De interne communicatie tussen de vakgroepen moet beter. Wij gaan voor het grote geheel; we hebben de

ambitie om met dit schip een mooie duurzame toekomst in te varen. Ik wil een goed contact onderhouden met de voorzitters van de andere vakgroepen. De Kunstenbond krijgt weliswaar met bezuinigingen te maken maar de Ntb was een kleine organisatie met weinig personeel. Als er iemand ziek was had dat meteen grote gevolgen voor het werk dat gedaan moest worden. Door de fusie zijn we minder kwetsbaar en hebben we een grotere impact op het werkveld.’

Drie pijlers

Beets trad aan als een sterk gemotiveerde bestuurder. ‘Ik vond het belangrijk om de belangen van musici en componisten in de breedste zin van het woord te behartigen. Dat doet de Ntb al vele jaren, maar ik wilde de organisatie wel bij te tijd houden. Als docent van de Fontys Rockacademie heb ik regelmatig een reality check gehouden en vroeg ik de jonge musici wat een vakbond is. De meesten wisten daar geen antwoord op. Dat heeft mij ervan overtuigd dat je jezelf steeds opnieuw uit moet vinden en aan rebranding moet doen voor een duurzame toekomst.’

Hij benoemt drie pijlers voor het beleid van de bond. ‘Met collectieve belangenbehartiging bereik je veel meer dan in je eentje, dus sluit je aan bij een bond. De verschillende bonden en verenigingen moeten zich natuurlijk niet tegen elkaar uit laten spelen door opdrachtgevers en politici. Punt twee: de bond als service-organisatie. Onze doelgroep heeft specifieke diensten en serviceproducten nodig die essentieel zijn voor je beroepspraktijk. Een voorbeeld is de instrumentenverzekering. Bij Aegon kun je je instrumenten laten verzekeren maar dan moeten ze wel na 11 uur ’s avonds in een afgesloten ruimte worden opgeborgen. Daar heb je als muzikant niets aan als je op tournee bent. Wij hebben een instrumen-

tenverzekering die is toegesneden op de praktijk van de musici. Het derde punt is de bond als kenniscentrum. Informatie over wetgeving die impact heeft op jouw beroepspraktijk vind je terug op onze website en je kunt bel len als je individuele hulp nodig hebt. Als je dat aan jongeren vertelt vinden ze dat fantastisch, maar de term vakbond is stoffig. Daarom hebben we onszelf als het merk Ntb neergezet, een community waar je bij wilt horen.’

Lobby en profijtbeginsel

Maas borduurt voort op de drie pijlers van Beets. ‘Ik onderschrijf de drie pijlers en ook de missie van de Kunstenbond. Daar ga ik mee door. Verder wil ik de interne communicatie binnen de Kunstenbond op een hoger niveau tillen. De afgelopen twee jaren hebben we veel tijd en geld gestoken in de Creatieve Coalitie (coalitie van 44 bonden en verenigingen uit de kunstensector red.) om een goede gezamenlijke lobby te organiseren. Op korte termijn wil ik dat we de verantwoordelijkheden van de algemene lobby beter gaan verdelen over alle partijen die daar belang bij hebben. Verder vind ik de inkomenspositie van muzikanten heel belangrijk. We hebben inmiddels een Fair Practice Code die mede door de bond tot stand is gekomen en in sommige gevallen al wordt toegepast. Ik ga me inzetten voor de toepassing van de Fair Practice Code in het hele werkveld. Ik geloof echt dat we dat via gezamenlijke lobby kunnen bereiken. En als je lid van ons bent kun je meepraten over toekomstbestendige tarieven voor je werk als muzikant en componist.’ Beets: ‘Maar de solidariteitsgedachte vinden jongeren ouderwets. Bij hen is het profijtbeginsel uitgangspunt. Daarom moet je jongeren uitleggen dat collectieve belangenbehartiging zorgt voor individueel voordeel. Leg uit wat het profijt is voor iemand die elke maand contri-



‘Met collectieve belangenbehartiging bereik je veel meer dan in je eentje’

butie moet overmaken. Ook op langere termijn moeten we blijven doen wat we nu doen, maar daar een andere verpakking voor kiezen om jongeren te trekken.’

Kopzorgen over Covid

Maas treedt aan in een zorgelijke tijd. De coronacrisis heeft de cultuursector onevenredig hard geraakt. Hoe kijkt hij aan tegen de steunmaatregelen

voor cultuur? ‘Niet alles is slecht, maar er had ook meer gekund. Op de luchtvaartsector na is de cultuursector het meest gesteund door de overheid. De vraag is alleen waar die steun terecht komt. Te weinig bij de muzikanten. En hoe komen we hier uit? Zoals we al jaren bezig zijn: met heel veel passie, energie en creativiteit. En we moeten ons ook niet op de kop laten zitten door Covid. Het heeft een paar mooie

dingen gebracht. Ik spreek dagelijks muzikanten die zich zijn gaan realiseren dat het ook anders kan. Om mezelf als voorbeeld te nemen: ik ben al 35 jaar sessiemuzikant en heb mezelf al die jaren in dienst van de hoofd-artist gesteld. Daar ben ik rijkelijk voor beloond en ik zal daar graag mee doorgaan. Maar nu de optredens zijn gestopt, ik zat notabene midden in de repetitie voor een Ahoy-concert van Hessel en Tess, ben ik mijn eigen album aan het maken, samen met muziekkameraad Tom Klein. Het duo Maas en Klein is straks ook te vinden op Spotify. Dat heb ik nog nooit gedaan en geeft er dan weer een positieve draai aan. Ik ken veel muzikanten die noodgedwongen zijn gaan werken bij de GGD, wanhopig thuis zitten of winkelwagentjes schoonmaken bij Albert Heijn. Maar ik ben ervan overtuigd dat we er weer bovenop komen; er is licht aan het einde van de tunnel.’

Hinderlijk kwaad

Als ervaren beroepsmusici kennen Maas en Beets zo’n beetje alle zakelijke misstanden in de muzieksector die je maar kunt bedenken.

Wat is in jullie ogen de ergste misstand?

Maas: ‘De structurele onderbetaling van muzikanten. Bij subsidies van de rijksoverheid en gemeenten wordt er niet of te weinig gekeken of die bij de makers terechtkomen. De mensen in Nederland denken dat als er geld naar cultuur gaat, dat geld bij de makers op het podium terechtkomt, terwijl er juist veel subsidiegeld in gebouwen en overhead blijft hangen.’

Beets: ‘Het betalen van kunstenaars wordt gezien als een hinderlijk kwaad wat je het liefst niet moet doen en als je het doet liefst zo weinig mogelijk. In Duitsland heeft een kunstenaar een statuut. In Nederland staat een kunstenaar aan het einde van de

voedselketen. Als iedereen alles leeg geroofd heeft mogen wij, om ons in de kijker te spelen, nog even gratis op het podium staan. Ik wil niet in zo’n samenleving leven en dat motiveert me om daar met een rotschop tegenin te gaan. Daarom heb ik zo hard geknokt voor een fatsoenlijke gagenorm. En laten we eerlijk zijn: het hele ecosysteem is afhankelijk van de musici. Geen kunstenaar betekent geen content en dus geen businessmodel.’

Hoe komt het dan dat musici vaak zo’n zwakke onderhandelingspositie hebben?

Maas: ‘Tja, Pim van Klink legt dat al helder uit in zijn boek *De bijzondere economie van het kunstenaarschap*. We willen te graag. We moeten bij musici bewustzijn creëren en de Fair Practice Code prediken; ook al tijdens de opleiding. Bij de organisatoren begint de code al in te dalen. Nu de musici nog.’

Beets: ‘Als makers moeten wij de verantwoordelijkheid nemen voor ons eigen speelklimaat. We moeten een proactieve houding aannemen, zelf podia opzetten en journalisten aanspreken over misstanden in de muzieksector. Zelf neem ik met pijn in mijn hart afscheid van het vakgroepsbestuur, maar ik zal me in de toekomst inzetten voor een grotere zichtbaarheid van de VCTN. Voor een actieve componistenvereniging aanvullend op de vakgroep Muziek/Ntb. En verder blijf ik een betrokken lid van de Ntb.’

Wat zouden jullie nog tegen elkaar willen zeggen bij deze wisseling van de wacht?

Maas: ‘Ik bewonder jouw energie en kennis Alexander. Het is een uitdaging voor mij om jou op te volgen en ik wil je nogmaals namens alle leden van de Ntb bedanken voor al het werk dat je voor de bond hebt gedaan.’

Beets: ‘Will en ik kennen elkaar al 30 jaar. Het leuke aan Will is dat

hij dingen altijd enthousiast oppakt. Als penningmeester van de Ntb was hij een serieuze counterpart voor de CFO van de Kunstenbond en hij heeft inmiddels veel bestuurlijke ervaring.

Hij zal als bestuurder alleen maar verder groeien en kan partijen bij elkaar brengen. Ik heb er alle vertrouwen in dat hij een hele goede voorzitter zal zijn voor onze vakgroep.’ ||



‘We moeten bij musici bewustzijn creëren en de Fair Practice Code prediken’

**CV Will Maas
Geboren in Weert, 1967**

Opleiding	Conservatorium Enschede Hammond-orgel en keyboards Sindsdien ongeveer 3500 optredens (gemiddeld 100 per jaar): 4 jaar Marco Borsato, 3 jaar Lenny Kuhr, 3 jaar Beth Hart (USA), 15 jaar Ilse DeLange, 3 jaar Matt Simons (USA). En heel veel meer en minder bekende artiesten. Platen opgenomen met heel veel verschillende artiesten. Toeren in buitenland
Lente 2021	Eigen(filmische) muziek uitbrengen met Tom Klein als duo ‘Maas en Klein’
Sinds 2001	Werkzaam op Rockacademie in Tilburg (de opleiding van Krezip en Duncan Laurence, en nog veel meer bekende en minder bekende alumni) als docent keyboards/piano les en coördinator artiesten- en sessiemuzikant-onderwijs en het engineer-onderwijs
2016 – 2020	Penningmeester van de Ntb
December 2020	Voorzitter van de Vakgroep Muziek/Ntb van de Kunstenbond



‘Als makers moeten wij de verantwoordelijkheid nemen voor ons eigen speelklimaat’

**CV Alexander Beets
Geboren in Den Haag, 1968**

Opleiding	HEAO CE specialisatie strategisch management Hogeschool Enschede. Diploma behaald in 1993 Beleids- en Organisatiewetenschappen Universiteit Brabant. Doctoraal behaald in 1996 Professioneel saxofonist met meer dan 55 concerten per jaar.
2015 – 2020	Bestuursvoorzitter algemeen bestuur/Voorzitter dagelijks bestuur Nederlandse toonkunstenaarsbond en VCTN/Vakgroep muziek Kunstenbond
1995 – heden	Directeur/eigenaar Maxanter Muziek Groep BV www.maxanter.com Festivaldirecteur/producent Amersfoort Jazz Festival www.amersfoortjazz.nl (22 jaar) Ontwikkelaar internationale conferentie en showcase-festival www.jazznl.com Ontwikkelaar Jazz Expedities naar Thailand, India, Spanje en Zuid-Afrika Producent (muziek)theaterproductie www.newyorkroundmidnight.nl
2020 - heden	Lid Raad van Toezicht Buma/Stemra
2018 – heden	Adviseur Fonds Podiumkunsten binnen de Upstream regeling (popmuziek)
2016 – 2020	Lid Raad van Rechthebbenden Stichting Norma
2008 – heden	Penningmeester Stichting JazzNL
2018 – heden	Penningmeester Stichting Leusden Jazz
2016 – heden	Voorzitter Jazz Podium Amersfoort

Internationale World Jazz Conferentie

Overlevingsscenario's

Nederland een paradijs voor musici? In vergelijking met veel andere landen wel. Dat bleek tijdens de internationale World Jazz Conferentie die op 20 en 21 november jl. werd georganiseerd door de stichting JazzNL (met daarin de Ntb) en IKS Consulting (Zuid-Afrika).

Anita Verheggen

De conferentie was noodgedwongen online met streamingstudio's in Johannesburg en Amersfoort en 150 deelnemers die vanuit kantoren en huiskamers van over de hele wereld informatie uitwisselden over de impact van de coronacrisis op de internationale World Jazz-sector. Dit onder het toezicht oog van 2000 kijkers.

Onder het motto: Resilience, Improvisation en Reciprocity (veerkracht,

improvisatie en wederkerigheid) discussieerden festivalpromotors, musici, agenten en organisatoren over scenario's die een uitweg kunnen bieden uit de noodsituatie waarin de muzieksector zich bevindt.

Financiële steun

Trompettist en charismatisch boegbeeld Wynton Marsalis trapte de conferentie af met een schets van de

situatie rond het Lincoln Jazz Centre dat de inkomsten met bijna 50% zag verdampen. Het was het begin van een reeks korte verslagen van 'jazzcorrespondenten' die de stand van zaken in o.a. Australië, Zuid Afrika, India, Polen, Oekraïne en Canada beschreven. Canada en Nederland steken met hun steunpakketten gunstig af bij het gros van de andere deelnemende landen; dat bleek ook al uit het onderzoek dat IKS Consulting publiceerde in aanloop naar deze conferentie (te downloaden via jazznl.com).

De meeste landen bieden geen of heel weinig financiële steun aan festivals en musici. Particuliere fondsen en donaties moeten uitkomst bieden. Zo ondersteunt Tata Steel 1000 gezinnen van jazzmusici in India en doneerde de Louis Armstrong Foundation geld



Presentator in Zuid Afrika Andre Le Roux



Presentator in Nederland Alexander Beets



Winston Marsalis



Catherine Mayer



Bongani Mathenjwa



Gail Boyd

aan Amerikaanse jazzmusici. Thailand houdt het bij voedselsteun terwijl de Australische musici alleen van algemene uitkeringen gebruik kunnen maken (waar veel musici niet voor in aanmerking komen). In Engeland komt het grootste deel van de staatsteun terecht bij de podia en in Zuid-Afrika probeert rechtenorganisatie SAMRO om met

een gericht subsidieprogramma te redden wat er te redden valt van het nationale muziekleven.

Streaming-strategie

Streamen lijkt dé overlevingsstrategie van zowel musici als jazzclubs en festivals maar heeft ook een keerzijde. Programmeur Paul Pace van Ronnie

Scott's Jazzclub (Londen) betreunde het dat hij concerten gratis heeft gestreamd omdat hij daarmee het businessmodel van zijn club heeft ondermijnd. Dat geldt voor de meeste musici en festivals die streams de wereld in sturen. Het verdienmodel is mager; vaak kunnen zelfs de kosten voor het maken van een kwalitatief

DE DEELNEMERS DE INTERNATIONALE WORLD JAZZ CONFERENTIE: Sawadogo Anselme, Burkina Faso, Festival Jazz à Ouaga • Matti Austen, The Netherlands, Amersfoort Jazz Festival • Mahesh Babu India Banyan Tree Events India Pvt. Ltd. • Storm Bakker The Netherlands Amersfoort Jazz • Michael Balkind South Africa Soda Studio • Xavier Barceló Spain Fira B! / Government of the Balearic Islands • Alexander Beets The Netherlands Amersfoort Jazz • Itamar Bernstein Israel IMSF • Nicky Blumenfeld South Africa Kaya FM • Mariana Bondarenko Ukrain Ukrainian Institute • Gail Boyd USA Gail Boyd Artist Management • Nuria Bulta Belgium Catalan arts / ICEC Brussels • Saul Cabrera United Kingdom EmuBands • Mercedes Caxaj Canada Sunfest • Lica Cecato Brazil Rio das Ostras • Selin Celik Turkey Yeldegirmeni (Windmills) Jazz Festival • Mamtwa Chinoamadi South Africa T Musicman • Dan Chiorboli Turkmenistan Awesome Africa • Anriette Chorn South Africa SAMRO Foundation • Dominique Citroen The Netherlands Management and Advice Music • Maripepa Contreras The Netherlands Stichting Marmoucha • Raul da Gama Canada Jazz Global Media • Camiel De Kruijf The Netherlands Rock 'N Roll Store • Aisha Deme Senegal SIRIWORO • Edward Dijkhoorn The Netherlands Amersfoort Jazz • Peter Dimitrov Bulgarije A to Jazz Festival / A to Z Foundation • Ephraim Dlamini South Africa African Sky Music Series • SiPHO Dlamini South Africa Tmusicman • Billy Domingo South Africa espAfrika • Thomas Eckardt Germany Jazzmeile Thüringen • Leyla Estes Spain Kolp Group • Salym Fayad South Africa Otro Sur • Tshepo Fela Mozambique Tshepo Fela Original • Marina Fernandez Garcia-Agulló Spain Plataforma Jazz España • Magdalena Fijalkowska Poland Polish Radio • Sean Foran Autralia Wangaratta Jazz Festival • Raynel Frazier United States Jazz at Lincoln Center • James French South Africa SAMRO Foundation • Yasuo Fukuda Japan Hanshin Contents Link Corporation • Rosa Galbany Spain Jazz I Am / Taller De Músics • Germaine Gamiet South Africa Pro Helvetia Johannesburg, Swiss Arts Council • Mila Georgieva Bulgaria A to Jazz Festival / A to Z Foundation / Bulgarian Music Association • Cees Gog The Netherlands Dutch Jazz Competition & National Youth Jazz Orchestra of The Netherlands • Ana Gómez Spain Instituto Cervantes • Maxine Gordon United States The

Dexter Gordon Society • Koen Graat The Netherlands Jazz in Duketown • Régis Guerbois France Festival Marseille Jazz Des Cinq Continents • Mezo Gustavo Mexico Monart Music Agency • Seton Hawkins United States Jazz at Lincoln Center • Sonja Heimann The Netherlands World Music Forum NL • Leigh Ann Hellaby South Africa Hellaby House • Helge Hintergger Austria National music organisation • Maite Hontelé The Netherlands International Music Meeting Festival • Patrice Hourbette France Delux Productions • Arlette Hovinga The Netherlands Jazzfuel // MusicRunner • Avzal Ismail South Africa Private • Lydia James South Africa Caryn Lauderdale Physiotherapy • Frank Janssen The Netherlands Striped Elephant • Georgina Javor United States Jazz at Lincoln Center • Van bijlert Jorik The Netherlands Ajf • Matthieu Jouan France Citizen Jazz • Harshada Kalelkar India Banyan Tree Events India Pvt. Ltd. • Christine Kamau Kenia Artist • Luuk Kees The Netherlands Hot House Jazz (Leiden) • Victor Kgantlape South Africa Let Arts Be Alive • Ayanda Khumalo South Africa IKS Cultural Consulting • Thuso Khumalo South Africa ARD German Radio • Vera Kuipers United States Dutch Culture USA • Lizon Lavaud France Le Bureau Export • Andre Le Roux South Africa IKS Cultural Consulting • Fabio Lepore Italy mezzotono • Koert Ligtermoet The Netherlands Kunstenbond NTB • Mijke Loeven The Netherlands Bimhuis • Carlos Javier López Fides Spain Summum Music • Mark Alban Lotz The Netherlands Lotz Of Music foundation • Unathi Lutshaba South Africa Nelson Mandela University • Nandini Mahesh India Banyan Tree Events India Pvt. Ltd. • Violet Maila Sudan Music In Africa Fundatio • Ngwako Malakalaka South Africa KoffiFM 97.2 • Bongani Mathenjwa South Africa Sheer Sound Publishing • Catherine Mayer Germany Just Jazz Int. • Azucena Micó Spain Sound Diplomacy • Zayd Minty South Africa Creative City South • Arkady Mitnik The Netherlands CreArk • Nandie Mnyani South Africa SAMRO Foundation • Ciprian Moga Romania Jazzmine.World • Lethole Mokoena South Africa Jazz In the cradle • Tebogo Motloung Sudan African clabash records • Andile Mrubata South Africa Sigma Pi Jazz • Bantu Mtshiselwa South Africa Abantu development agency • David Muriithi Kenia Creative Enterprise Centre • Mande Musiq South Africa Mande Holdings • Kevin Naidoo South Africa The Orbit • Babylas Ndiaye Senegal Joal Fadiouth Festival

goede stream niet worden terugverdiend. Musici zien de streams als een manier om in contact te blijven met hun publiek maar klagen er tegelijkertijd over dat dit begeerde contact uitblijft omdat hun live concerten meestal via platforms van andere partijen worden gestreamd.

Tel daarbij op dat de internetverbindingen in veel landen te wensen overlaten en het wordt duidelijk dat streamen het verdienmodel en de beleving van een live concert maar zeer ten dele kan vervangen.

Toch werd er volop gespeculeerd over streamingscenario's. De Amerikaanse artiestenmanager Gail Boyd pleitte voor een hybride streamingmodel. Op één plaats in een stad wordt een goede studio ingericht waar de musici gebruik van kunnen maken voor opnamen van uitstekende kwaliteit. Deze opnamen kunnen worden verkocht aan festivals die ze vervolgens streamen en daarvoor entreekaarten verkopen aan hun online publiek. Andere suggesties: creëer een digitaal mobiliteitsfonds met subsidie voor streamende artiesten; leidt musici op

'Streamen kan het verdienmodel en de beleving van een live concert maar ten dele vervangen'

zodat ze beter kunnen omgaan met de streamingpraktijk, vraag de overheid om de opbrengsten van de streams te matchen en zorg dat de rechten van musici beter worden beschermd in (streaming)contracten. Tenslotte moet het publiek worden aangemoedigd om voor streams te betalen.

Masterplan

Maar er is meer nodig dan alleen een streamingstrategie om het World Jazz-ecosysteem er weer bovenop te helpen. De conferentiedeelnemers bespraken de eerste contouren van een internationaal masterplan waar ieder land mee uit de voeten kan. De organisatie Sound Diplomacy werkt aan een Resilience Handbook voor veerkrachtige muzieksteden. Zij benoemden enkele actiepunten voor een weerbare cultuursector in een moderne muziekstad. Zo moet het culturele ecosysteem

in kaart worden gebracht en moeten politici begrijpen hoe de muziekpraktijk in elkaar zit om adequaat beleid te kunnen ontwikkelen. Ook zou er een noodplan klaar moeten liggen voor een volgende epidemie. Om dit te bereiken is een krachtige lobby vanuit de musici en hun bonden onontbeerlijk. Dat vergt een lange adem en veel doorzettingsvermogen maar vormt de basis van ieder overlevingsscenario. Rechtenorganisaties zoals Sena en Buma in Nederland en SAMRO in Zuid Afrika subsidiëren veel muziekprojecten maar dat kan alleen als de musici (via hun bonden) substantieel invloed kunnen uitoefenen op het beleid van die organisaties, zoals in Nederland het geval is. Het sociaal-cultureel beleid van Sena Performers met het succesvolle Muziekproductiefonds diende als een voorbeeld van effectieve steun aan musici. De World Jazz Conferentie leverde een aantal bruikbare ideeën op. Daar zal de internationale World Jazz-familie op korte termijn een effectief masterplan van moeten maken om de coronacrisis te overleven. ||

• Koko Nkalashe South Africa Jazzinthenativeyards • **Vusi Nkambule Swaziland Eswatini National Council of Arts and Culture** • **Sibusiso Nkambule Zambia Root Afrika Music** • Teus Nobel The Netherlands Liberty Music Foundation • Marlyn Ntsele South Africa iSupport Creative Business • **Dina Nurgaleeva Russia Jazz Across Borders** • Akotchayé Okio Benin SACEM • **Sylwester Ostrowski Poland Szczecin Jazz** • **Paul Pace United Kingdom Ronnie Scott's Jazz Club / SpiceJazz Soho** • **Nazeem Pather Uganda SVCC** • Michel Peek The Netherlands JazzNL • **Cyriel Pluimakers The Netherlands Cyriel Pluimakers** • Hanka Podhorska Czech Republic Indies Production • **Duangpon Pui Pongphasuk Thailand The Sound of Siam Band** • Luis Ponte Argentina Ponte Producciones • **Audrey Powne Australia Audrey Powne** • **Tom Ridderbeekx The Netherlands Tom Ridderbeekx Music** • **Sven Rozier The Netherlands Stichting jazz071** • Anna Ruskevych Ukrain "Jazz on the Dnieper" festival • **Constanze Schliebs Germany AsiaNetwork** • **Jurgen Scholtanus The Netherlands Muti Marane** • **Lazarus Serobe South Africa www.dalro.co.za** • **Adriaan 's-Gravesande The Netherlands Amersfoort Jazz** • Adam Simmons Australia The Usefulness of Art • **Brenda Sisane Romania SPIN Group of Companies** • **Dr. Siphosithole South Africa Afrocentric Agency** • **Pablo Smet Belgium B-Jazz International Contest** • **Hymie Sokupha South Africa Hymie's Eagle Eye Photographic Solutions** • **Niki Sondlo South Africa Niki's Jazz Restaurant** • **Konshens The MC United States Edutainment Unlimited LLC** • Peter Tladi South Africa Tmusicman • **Antonio Torres Spain Assejazz** • **Mattijs Twilt The Netherlands Amersfoort jazz** • Ben van den Dungen The Netherlands JWA Jazz • Ellister van der Molen The Netherlands JazzNL • **Marnix van der Moolen The Netherlands Amersfoort Jazz** • **Ikaros van Duppen The Netherlands inJazz / Buma Cultuur** • **Mark van Schaick The Netherlands inJazz** • **laura varache Luxemburg music:LX** • **Cinzia Venier Spain Fundació Privada Taller De Músics** • Anita Verheggen The Netherlands Sena Performers Dutch Musicians Union • **Floor Visser The Netherlands Stichting Amersfoort Jazz** • **Alan Webster South Africa National Youth Jazz Festival** • **Bradley Williams South Africa Artist / Untitled Basement** • Phillip Woolever Germany All About Jazz (USA) • **Nomfundo Xaluva South Africa University of Cape Town** • **Valentina Zanelli Canada Creativi musicali**



VCTN investeert in composities

Veel muziekauteurs vroegen aan bij het Investeringsfonds Muziek van Buma/Stemra. Een fonds dat mogelijk werd gemaakt via het Steunfonds Rechtensector. Ook de door Buma erkende beroepsverenigingen konden een aanvraag doen voor projecten die de creatie of exploitatie van (nieuwe) werken tot doel hebben. VCTN besloot twee projecten in te dienen, gericht op talentontwikkeling en aansluitend op bestaande initiatieven, het Nationaal Jeugd Jazz Orkest (NJJO) en het New York Round Midnight Orchestra.

Nationaal Jeugd Jazz Orkest

Het Nationaal Jeugd Jazz Orkest (NJJO), een initiatief van Ntb/Kunstenbond, wordt gevormd door 18 talenten onder de 26 jaar. Het orkest komt tot

stand na een landelijke selectie. De geselecteerden doorlopen binnen het NJJO een tweejarig educatietraject met muzikale coaching, tournees, workshops en het maken van muziekopnames. Voor de periode 2021 en 2022 is saxofonist en componist Maarten Hogenhuis de artistiek leider van het NJJO. Dankzij de bijdrage uit het Steunfonds Rechtensector zal voor het nieuwe NJJO origineel werk gecreëerd kunnen worden. Maarten Hogenhuis: 'Ik merk dat veel van mijn leeftijdsgenoten composities met een zeer unieke signatuur maken. Daarom wil ik hen vragen om net als ikzelf binnen de signatuur van het programma composities te schrijven voor het NJJO.' Hij denkt daarbij aan zowel erkende jazzcomponisten als componisten buiten de specifieke jazzwereld. Daarbij krijgt ook de huidige generatie een kans. Binnen de repetitie-

weken zullen masterclasses en workshops over componeren onder leiding van ervaren componisten worden opgenomen.

New York Round Midnight

Ook het New York Round Midnight Orchestra is een al vele jaren succesvol talentontwikkelingstraject voor jonge jazzmuzikanten in Nederland. Jaarlijks worden gemiddeld vijftien theaterconcerten georganiseerd met vernieuwende voorstellingen die verwijzen naar een belangrijk tijdsgewricht van de jazzmuziek. Het orkest werkt volgens het leerling-vazalprincipe, waarin jonge musici 'on the job' opgeleid worden. Dit jaar zullen tien jonge componisten worden uitgenodigd om aan het compositietraject deel te nemen. Ze moeten aan-

toonbaar over eigen origineel repertoire beschikken en bereid zijn minimaal drie composities aan te leveren in volledig uitgewerkte vorm. VCTN wil deze jonge Nederlandse jazzcomponisten de kans geven om stukken te schrijven en te arrangeren voor een professionele productie, binnen het 'thema' van de voorstelling met de daarbij behorende stijlen, merken en klankkleuren. Het Round Midnight Orchestra zal in haar theatertournee een aantal composities uitvoeren. Daarnaast wordt op 28 mei 2020 in Amersfoort een speciaal concert georganiseerd tijdens het Amersfoort Jazz waarin de jonge talenten van het Round Midnight Orchestra alle composities zullen spelen van de hand van deze jonge componisten.

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer!

Mail ons uw Buma/Stemra-nummer! Leden van Kunstenbond en Ntb/vakgroep Muziek die (tevens) actief zijn als muziekauteur zijn aangesloten bij de VCTN. Voor 'erkenning' van de VCTN vraagt Buma/Stemra ons (jaarlijks) een ledenlijst met Buma/Stemra-nummers van de leden aan te leveren aan een onafhankelijke instantie, die deze gegevens vertrouwelijk zal behandelen. Wij vragen onze leden, voor zover zij dat nog niet gedaan hebben, ons daartoe hun 7-cijferige (!) Buma/Stemra-relatienummer te mailen en onze inzet voor een sterkere positie voor auteurs en een beter Buma/Stemra te steunen.

- ingezonden mededeling -



Maurits Fondse

Live is life!

Na de transitie van niets naar geboorte, is mijns inziens de grootste verandering in een mensenleven toch wel de transitie van leven naar dood.

Helaas geldt dat laatste ook voor het Live Concert. In tegenstelling wat de naam doet vermoeden, is het zeer zorgelijk gesteld met haar gezondheid. Het leeft nog wel, maar het gaat hard achteruit. Het Live Concert ligt momenteel op de ic, waar het kunstmatig wordt beademd door steunpakketten en corona-subsidieloketten. Het lot van het Live Concert ligt in de wijze handen van de Haagse politici, dezelfde handen die ook beschikten over het lot van de duizenden slachtoffers van de kinderopvangtoeslag-affaire.

Welterusten, meneer de President.

Ik zie, medio 2030, al een mail verschijnen in Mijnoverheid.nl: 'Uit onze gegevens blijkt dat u in 2020 teveel TOZO heeft ontvangen, er een correctie volgens de Partnertoets heeft plaatsgevonden en dat uw TOGGS-aanvraag alsnog ongeldig is verklaard. Of u vriendelijk, maar met 'dwingend advies', binnen twee weken 30.000 euro schuld wilt terugbetalen.'

Niet het coronavirus, maar de 1,5 meter houdt het Live Concert als een boa constrictor in haar wurggreep. Mocht de wereld de komende jaren zo blijven, dan betekent dat de definitieve nekslag. Het Live Concert, dat al ver voor ons bestaan georganiseerd werd door het eerste podiumdier, de Neanderthaler, is een lieflijke ontmoeting tussen speler en toeschouwer. Of zoals componist en auteur Willem Pijper het in 1927 beschreef: 'Het persoonlijk contact tussen speler en toehoorder... is één der wonderlijkste factoren, misschien wel de allervoornaamste, van de praktijk van het musiceren'.

Zelfs nu ik concerten geef voor maximaal 30 personen, voel ik het vleugje magie door de zaal gaan. Magie dat met het gezonde verstand niet te beredeneren is. Een transcendente, collectieve ervaring, een feest der verbeeldingskracht, een oase van zintuiglijke ervaring, die louter in het moment gevangen kan worden. En daarna voorgoed verdwenen is.

Maar, hoor ik u zeggen, we hebben nu toch de livestream?

Klopt. En ja, het beeld is soms beter dan in het echt (je zit vooraan i.p.v. op rij 118), ja, het geluid is zelfs beter dan in het echt (geen storende burens naast je, geen PA die over zijn nek gaat) en ja, je favoriete drank en snacks zijn onbepaald voorradig in de nabije koelkast. Alles lijkt beter. En toch... de livestream komt in de verste verte niet bij het echte werk in de buurt. En dat zit 'm nu juist in dat onverklaarbare, het onvervangbare, het overstijgende. Het Live Concert is een levend concert, beleefd via de directe ervaring. Daarom stap ik elke keer weer de auto in richting de Kastanjeboom van Dirkshorn of de Cultuurboerderij van Westelbeers. Want dáár gebeurt het, niet thuis.

Mocht het Live Concert stoffelijk ten onder gaan, met dank aan onze beleidsmakers, dan troost ik u: de ziel ervan is onsterfelijk. Het zal wedergeboren worden, wederklinken en mensen zullen samenkomen. Zoals in de oertijd. Het Live Concert is onveranderlijk eeuwig levend. Live is Life!

Maurits Fondse is pianist, zanger en songwriter

Deze column werd geschreven in de week van het overlijden van Diego Maradona, die zich onsterfelijk maakte met een indrukwekkende warming-up, op de muziek van OPUS' LIVE is LIFE.

Wij wensen iedereen fijne feestdagen toe!



Artiestenverloningen
Daar zit muziek in!

www.artiestenverloningen.nl • 0345-524404 • info@artiestenverloningen.nl

Vers geperst



Bonsai Panda **Short term memory music 1** Bonsai Music
Bonsai Panda blaast je omver. Dit ensemble rockt!
De composities van Louk Boudesteijn en Jelle Roozenburg zijn experimenteel, vernieuwend en absoluut niet mainstream. De muziek zit vernuftig in elkaar met diepe contrasterende lagen, ongemakkelijke thema's, ritmische hoogstandjes en onregelmatige maatsoorten. De muzikanten bespelen een rijk scala aan akoestische en elektronische instrumenten.
Dit album is een groot muziekmonster dat leeft en je meeneemt in een angstaanjagende muzikale experience. De Panda's noemen het zelf 'Short term memory music' gedrenkt in blues, opgeladen met jazz en zwaar beïnvloed door de grote componisten van de 20ste eeuw zoals Stravinsky, Sjostakovitsj en Messiaen. Gelukkig zijn er nog altijd muzikanten zoals deze mannen die met hun muzikale bagage nieuwe verbindingen aangaan. (P.O.)
<https://www.bonsaipanda.com/>
insta: <https://www.instagram.com/bonsaipandatheband/>



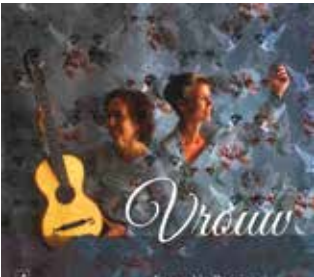
Marcel van As **[]] together-machine** Okapi Recordings
Onder de naam []] together-machine brengt Marcel van As zijn debuutalbum []] uit. Van As is bekend als drummer van Coparc en Spinvis. Het symbool []] is een internetcode en staat voor een omhelzing in de virtuele wereld.
Van As maakt instrumentale elektronische muziek gedreven door groovy beats, cinematische soundscapes en melancholische melodieën. Het is een album waarbij je even tot rust komt en lekker weg kunt dromen.
De openingstrack *On An Evening Stroll With Luka* brengt de luisteraar in een soort ontvangsthal van waaruit we de virtuele muzikale droomwereld van []] together-machine in gaan.
Het nummer *I Dream You Here With Me* is het enige nummer met zang en tevens de single. Het doet me denken aan het franse duo AIR.
[]] is zowel digitaal als op vinyl te beluisteren. Een virtuele omarming op een analoog medium. (P.O.)
www.togethemachine.com



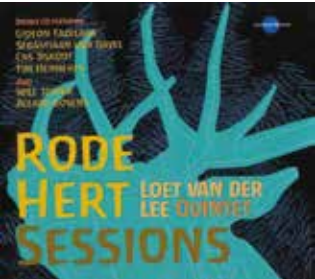
Naked Ears **Naked Ears** Eigen beheer
Naked Ears, de band rondom bassist Jasper de Beer, speelt een mix van jazz en funk. En dan zou ik zeggen: stevige funk. Met op drums Richard Heijerman die samen met De Beer een goed fundament in deze funky muziek neerzet.
Dit is het tweede album van de band met ook dit keer weer nummers grotendeels geschreven door de bandleider.
De sound van deze plaat is geweldig. Bas en drums klinken supervet. Wat kunnen deze gasten grooven. Gitaar, blazers, zang, toetsen, percussie, allemaal in sync.
In het openingsnummer *Don't hide your funk* krijgt de luisteraar een lesje funk. *Bloozin' nine* klinkt als een rollende Afro-trein. Onregelmatige maatsoorten worden op dit album zo natuurlijk gespeeld, dat je het als luisteraar niet eens door hebt en geniet van het liedje. Hier en daar wordt er gespeeld met citaten van de grote jazzmeesters. Kortom: een jazz-funk-crossover with a touch of Sly, Fela and Miles.
Ik kan niet wachten om deze band live te zien spelen. (P.O.)
naked-ears.jimdosite.com



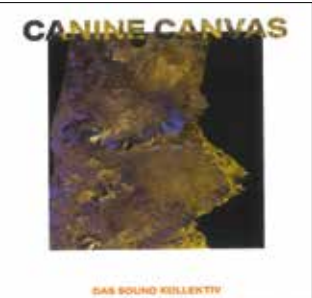
Evelien Albrink **Adiós Mamá** Eigen beheer
Evelien Albrink heeft een juweeltje van een cd gemaakt met zeven korte eigen composities voor klassieke gitaar. De muziek 'is ontstaan uit de behoefte om persoonlijke ervaringen, zoals het verlies van dierbaren, in klank om te zetten'. Het meest aangrijpende stuk is dan ook de titelsong, *Adiós Mamá*, dat je niet loslaat nadat je het een keer hebt beluisterd. Albrink heeft in Alicante nog bij José Tomás Pérez Sellés gestudeerd, een invloedrijke en befaamde gitaarleraar en dat kun je duidelijk terughoren in sommige van haar composities. Onder de toegankelijke stukken zit ook een *Bacarolle*, een van oorsprong Italiaans gondellied. Albrink bewijst hier haar stijlgevoel en haar muzikale kennis: het stuk laat je meedeinen op de golven van de grachten van Venetië. De cd is opgenomen bij Rein Wijnja in de River Studio in Alkmaar, de klank is warm en intiem. Albrink wilde met deze composities 'speelbare en toegankelijke stukken aan het repertoire voor de klassieke gitaar toevoegen'. Via haar website kun je de cd en vast ook de bladmuziek bestellen. Een aanrader voor kerst. Doen! (M.K.)
www.gitaarles-heiloo.nl



Ensemble Rossignol **Vrouw Sonate 1420972** Eigen beheer
De Duitse componiste Barbara Heller (1936) heeft bijna 30 jaar geleden *Frühlingsrufe* voor altblokfluit geschreven. Alice Gort-Switynk speelt elk van de vijf korte delen op een andere fluit en treft steeds met een ander geluid een sfeer die reikt van lyrisch tot brutaal. Naast alt- en sopraanblokfluit speelt ze nog op een flûte du quatre en een voice flute. De delen zijn als lichtboeien verdeeld tussen tien voornamelijk barokke werken. Elly van Munster begeleidt haar zeer flexibel op de veelsnarige chitarrone. Het bijzondere aan Ensemble Rossignol is dat Gort-Switynk ook zingt. In de aria's van o.a. Purcell, Rossi, Zipola en Barbara Strozzi (1619-1677) komt haar warme stem goed tot haar recht. De verschillende emoties die in de teksten tot uitdrukking komen, staan in het cd-boekje mooi beschreven. Van de opgenomen blokfluitwerken werd ik het meest gecharmeerd door de *Symphonia* van Nicolaes a Kempis waarmee deze goed gevulde cd eindigt. Hier in deze virtuoze vroegbarokke sonate (oorspronkelijk voor viool geschreven) weten de twee musici met de fantastische akoestiek van de fraaie opnamelocatie te spelen en nemen ze je mee naar de muzikale sfeer van de Gouden Eeuw. (M.K.)
<http://alicegortswitynk.blogspot.com>



Loet van der Lee Quintet **Rode Hert Sessions** Jazzshop Records 06017
Voor me ligt een dubbel-cd met bijna 2,5 uur luistermuziek boordevol muzikale jazz-hoogstandjes. Gespeeld door zeven geweldige jazzmusici, gedeeltelijk nog maar net in de twintig, waarvan de tenorsaxofonist Gideon Tazelaar muziek in New York heeft gestudeerd en bassist Cas Jiskoot wiskunde in Delft. Elf boeiende arrangementen van composities van grootheden uit de vorige eeuw, van wie Ellington en Carmichael in 1899 geboren zijn, drie composities van de bandleider en een klassieke compositie van Joaquín Rodrigo (1901-1999), wiens *Concierto de Aranjuez* gearrangeerd door Vincent Veneman zeer geheimzinnig en tergend langzaam begint. Pianist Sebastiaan van Bavel zet minimalistisch in met drie noten, gitarist Allard Gosens doet er twee tonen bij en het krioelt zo voort voordat saxofoon en trompet van zich laten horen. Deze inleiding wordt bij elke beluistering mooier. Van Bavel heeft ook *In a Sentimental Mood* gearrangeerd, dat er zelfs in twee versies op staat en terecht: ik zou ook niet kunnen kiezen. Van der Lee laat je daarop janken van verdriet. In *The Nearness of you* wedijvert hij op de bugel met Tazelaar en Jiskoot om de prijs voor de meest warme touching sound. (M.K.)
<https://www.vanderleemusic.com/>



Das Sound Kollektiv **Canine Canvas** Eigen beheer
In 2017 richtte Kasper Rietkerk met drie medemuzikanten de band met de wonderlijke naam Das Sound Kollektiv op. Een verwijzing naar Duitse herders, waarmee de heren zich verwant lijken te voelen. Enfin, niet te veel over filosoferen, maar gewoon luisteren naar wat Kasper, Bas, Chiel en Hugo met ons willen delen. De eerste twee nummers op het album beginnen loom en zwoel, waarbij op het werk *Insomniac* (samen met Ruben Hein) een hoofdrol voor het mooie spel op alt- en sopraansax (door Kasper Rietkerk) is weggelegd. Het album wisselt vervolgens mooi in stijl af tussen energieke contemporary jazz en instrumentale easy listening. Soms komt een vervreemdende dissonant voorbij, maar juist die variatie werkt wonderwel erg goed, zeker als er vervolgens onvervalste sterk door R&B beïnvloede Frans-talige spoken word de revue passeert. Sommigen vinden dat DSK lijkt op Herbie Hancock of Miles Davis. Ik zou daar ook graag de meer recente invloed uit Scandinavië van iemand als Bugge Wesseltoft aan toe willen voegen. Toch fijn als je wordt vergeleken met de muzikale eredivisie. (P.B.)
<http://dassoundkollektiv.com/>



StarkLinnemann **Transcending Beethoven Volume 2** UCM Records
Het kwartet StarkLinnemann is een begrip in de jazzscene. Vier musici met individueel een rijkdom aan muzikaliteit, techniek en authentieke benaderingskracht. De vraag is dus eigenlijk alleen maar of ze ook nu weer een klassieke gigant, in dit geval Beethoven, 'raak' hebben weten te interpreteren.
Rode draad in Transcending Beethoven Volume 2 is de *Cello Sonate Opus 69* van Beethoven. Een verre van voor de hand liggende keuze, omdat het eenvoudigweg niet een heel bekend werk is. En dat StarkLinnemann zich hieraan waagt, geeft het zelfvertrouwen weer dat de mannen als eenheid hebben; hun interpretaties zijn zodanig interessant en 'eigen', dat ook een minder bekende compositie voldoende zeggingskracht heeft om de luisteraar te blijven boeien. Het resultaat: mateloos fascinerend. Zwoele percussie en drums, rijke akkoorden, het vraag-en-antwoordspel tussen solist en piano, zoals Beethoven dat zo geweldig componeerde, de sax die de cellolijnen citeert en vrijelijk inkleurt... Absolute weelde.
Trancending Beethoven: Eerste Weense School getranscendeerd tot een muzikale belevenis van de eerste orde. (R.H.)
www.starklinnemann.com
www.starklinnemann.com

HAALT
MEER
UIT
MUZIEK



EEN EIGEN OPNAME MAKEN?

Met het Sena Performers Muziekproductiefonds helpen we je daar graag bij. Ben je professioneel muzikant en mis je de financiële middelen om jouw muziek te produceren? Dan is het Sena Performers Muziekproductiefonds er voor jou! Laat deze kans niet liggen en dien je aanvraag vandaag nog in bij Sena. Meer informatie en de voorwaarden: www.sena.nl/muziekproductiefonds

performers
Sena

DE FAVORIETE COMPOSITIE VAN...

WILL MAAS, VOORZITTER VAKGROEP MUZIEK NTB,
DOCENT ROCKACADEMIE, SESSIEMUZIKANT



'Mijn favoriete compositie? Dat verschilt per dag. Vandaag is het *Still Crazy After All These Years* van Paul Simon, een fantastisch stuk. Als je in drieënhalve minuut zoveel melodische en harmonische verrassingen kan verstoppert, terwijl je als luisteraar het idee hebt dat je naar een aangenaam nummer zit te luisteren dat ook door tante Jannie te verteren is, dan vind ik dat superknop.

Het is een klassieke a-a-b-a-vorm. Het eerste a'tje is 23 maten, het tweede 21. In die twee a'tjes wordt enorm gevarieerd qua harmonieën. Het b'tje is zo vaag, ik kan daar nog steeds geen vinger achter krijgen. Ik heb het op YouTube op halve snelheid zitten beluisteren, maar weet nog steeds niet wat daar gebeurt. Dat b'tje, de brug, is nota bene georkestreerd door Bob James, een van mijn favorieten. Ook bijzonder is dat het intro een stukje is van de brug. Dat intro begint in een heel andere toonsoort dan het eerste a'tje. Het staat in een soort E of in A en als het in het eerste a'tje overgaat, staat het ineens in G. Bijna gospelachtig.

Het eerste dat je hoort is die te gekke Fender Rhodes piano uit de Muscle Shoals Studio, gespeeld door Barry Becket. Als toetsenist ben ik een enorme Rhodes-fan. Ik heb ooit met Barry gewerkt, dat geeft een soort persoonlijke klik met het nummer. Halverwege komt er een tenorsax voorbijzeilen, weet je van wie? Michael Brecker! Die kom je normaal gesproken tegen in de hippe jazz. Wat hij in zo'n popmelodietje uit 1975 neerlegt is té gek.

Ik draai graag vinyl en schaam mij er niet voor om bij Sounds in Tilburg platen op te snorren die door anderen al vaak gedraaid zijn. Ik was acht jaar toen het uitkwam, het nummer was er natuurlijk altijd al, maar zo heb ik dit stuk herondekt toen ik een jaar of 45 was. Thuis heb ik, in mijn eentje in de woonkamer, de naald in de groef laten zakken. *Still Crazy After All These Years* is de opening van de lp. De plaat jankte een beetje, daarbij meegedholpen door de Rhodes van Barry Beckett. Het móet ook een beetje janken. Het was een bijzonder moment. Met mijn inmiddels geoefende oren kon ik horen wat er gebeurt.

Nou ja, ongeveer dan, want van dat bruggetje weet ik het nog steeds niet. Ik zou bijna een oproep willen doen: wie kan mij het arrangement van Bob James uitleggen?

Het onderwerp komt ook nog eens keihard binnen. Simon beschrijft een nostalgisch gevoel, zingt "Four in the morning, crapped out, yawning", een beetje somber, *gloomy*. En dan "It's all gonna fade", daarna komt die vage brug.

Hij begint over een ontmoeting met een oude geliefde, zoiets is mij ook overkomen. Toen optreden door corona wegviel, heb ik contact opgenomen met een oude vriend, Tom Klein. We hebben onze vroegere muzikale samenwerking nieuw leven ingeblazen. Ik kan nu de wens om zelf weer eens nummers te schrijven en uit te brengen van mijn bucketlijst halen.

Nee, ik heb Paul Simon nooit zien optreden. Ik weet ook niet of ik dat zou willen. Dan zit er vast een muzikant bij die een heel eigen interpretatie van het arrangement van Bob James geeft. Dan houd ik het liever bij beluistering vanaf vinyl!

Producer raken Dra Smit geeft voorlichting over muziekproducties. Dus over zaken als opnametechniek, rechten, contractvormen, exploitatie etc. Leden van de Ntb/vakgroep Muziek en de VCTN kunnen hem op maandag en dinsdag benaderen met al hun vragen op dit gebied. Veel van de gestelde vragen komen steeds weer terug. Een aantal hiervan beantwoordt hij in deze rubriek.

Eerste Hulp Bij Opnamen

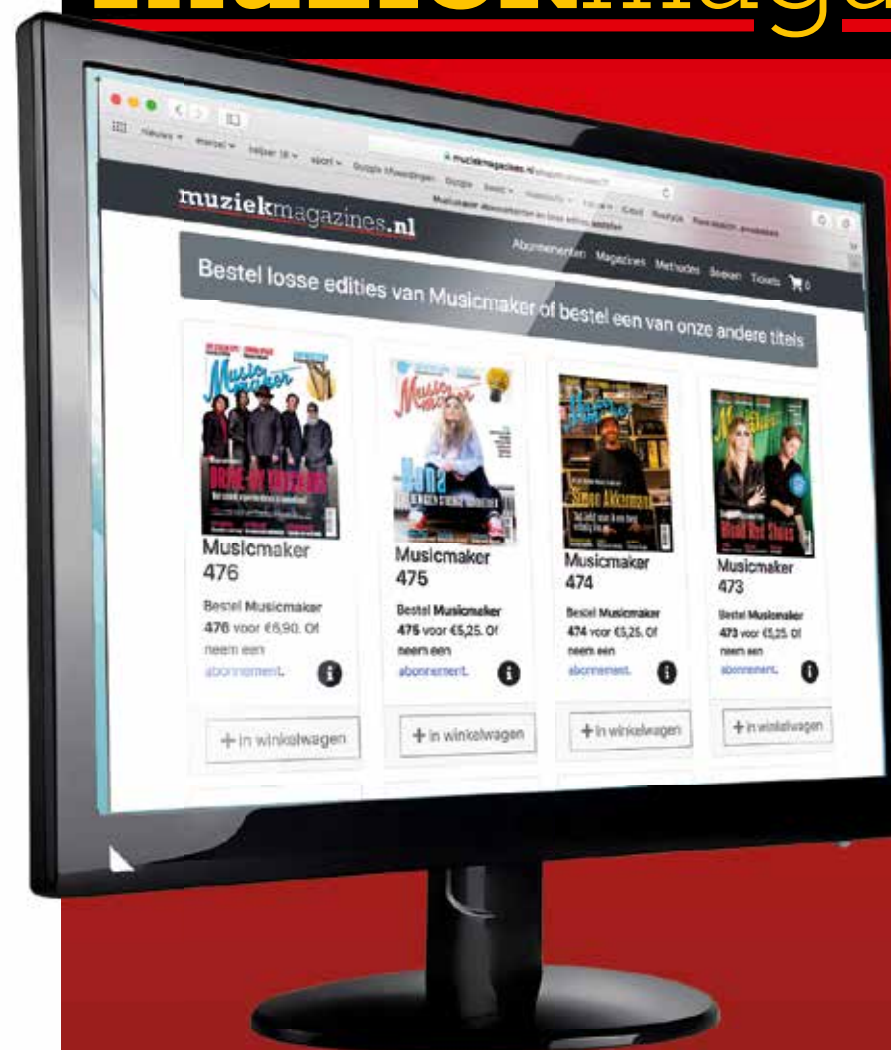
In deze rubriek dit keer een opsomming van in het oog lopende ontwikkelingen die de muziekproductiewereld de afgelopen jaren in rap tempo veranderden.

- **Muziekproductie/compositie** Honderden jaren lang werden live-optredens uitgevoerd met behulp van ouderwetse bladmuziek. Dat veranderde met de komst van schellak (vinyl) en de bandrecorder, waarmee muziek als audio geregistreerd kon worden. Die bandrecorder werd rond 1970 een multitrack-recorder die zijn plaats vond in kostbaar opgetuigde geluidsofnamestudio's. Vanaf de jaren 80 gingen de veranderingen sneller met de opkomst van midi op spelcomputers. In de negentiger jaren leidde dat tot Digital Audio Workstations (DAW's) als ProTools en Logic, die voor iedereen toegankelijk werden. Nu worden hitalbums met deze DAW's letterlijk in de slaapkamer geproduceerd en zijn we in het tijdperk van door AI gestuurde software beland, zowel wat compositie als geluidsproductie betreft.
- **Mastering a.k.a. geluidsnabewerking** In het vinyltijdperk was mastering van belang om te voorkomen dat de naald van de pickup uit de groef zou stuiten. Met de intrede van de cd kreeg mastering een andere functie. Het was nu zaak er voor te zorgen dat de muziek zo hard mogelijk uit de speakers kon knallen. Dat was nog redelijk simpel en overzichtelijk. Maar nu streamingdiensten allemaal hun eigen voorschriften hebben op dat gebied, wordt je gedwongen voor ieder platform een aparte master te (laten) maken. Als je daar niet aan voldoet, wordt je track door de algoritmes van het betreffende platform in de juiste 'vorm' gedwongen. Een keiharde master wordt bijvoorbeeld zachter gemaakt en dat komt het luistergenot meestal niet ten goede.
- **Bestandsformaten** Tot voor kort hadden we alleen maar rekening te houden met mono of stereo. Nu hebben we ook te dealen met binaural stereo en diverse surround-, Dolby Atmos- en Ambisonicsformaten. Ook is er een grote verscheidenheid aan afspeelap-

paratuur bij gekomen. Naast de ouderwetse versterker met twee speakers, hebben we nu ook een scala aan smartphones, tablets, koptelefoons, soundbars, surroundsystemen en VR-brillen om te genieten van muziek en beeld. Daarnaast verschoof muziek- en videoconsumptie via traditionele media als tv en radio naar een brede waaier van online on-demand media als YouTube, Spotify, Tik Tok, Facebook, Netflix, Videoland etc.

- **Van eigendom naar lease** Steeds meer software en muziekproductietools worden online aangeboden als *Software as a Service* (SaaS). Je bezit deze niet en je hebt ze ook niet meer op je computer staan. Met een maandelijks abonnement krijg je toegang tot deze tools door online in te loggen. Maar hetzelfde geldt bijvoorbeeld ook voor cd's die grotendeels vervangen zijn door streamingdiensten. Voor een tientje per maand, soms ook minder, heb je toegang tot zo'n beetje alle muziek die ooit is uitgebracht. Of wat te denken van het leasen van beats?
- **Platenmaatschappijen** De ouderwetse A&R-manager die bij de platenmaatschappij artiesten en repertoire uitzocht, is voor een groot deel reeds vervangen door kunstmatige intelligentie. Programma's als 'Instrumental' (van het Chinese streaming platform Tencent) of 'Sodatone' (opgekocht door Warner Music) worden al op grote schaal ingezet om volledig geautomatiseerd nieuw talent van internet te plukken.
- **Last but not least** Ook de ouderwetse plugger krijgt concurrentie. Want wat te denken van de nieuwe marketing-optie die Spotify wil gaan uitrollen onder de naam 'Dubbed Discovery Mode'. Voor een aandeel (lees verlaging) van de royalty's kun je een track extra laten pushen door de playlist-algoritmes van het Zweedse platform. De meningen hierover zijn zeer verdeeld...

ABONNEMENT OP MUSICMAKER? LOS NUMMER BESTELLEN? GA NAAR muziekmagazines.nl



ABONNEMENTEN
MAGAZINES
METHODES
BOEKEN
TICKETS

OOK VOOR

- DE BASSIST
- SLAGWERKKRANT
- GITARIST
- INTERFACE

muziekmagazines.nl/musicmaker

Erik Thijssen

‘We kunnen evengoed tevreden zijn over de wijze waarop zowel de regering, de Kamer als de onderzoekers naar het Auteurscontractenrecht naar de makers geluisterd hebben de afgelopen paar jaar. Belangrijk is nu dat de voorgenomen beleidskeuzes en de adviezen uit het rapport ook werkelijk tot concrete verbeteringen in de wet gaan leiden. Niet enkel meer mooie woorden op papier, maar wetgeving en bijbehorend ondersteunend beleid dat werkelijk een verschil gaat maken in de dagelijkse praktijk. We zullen daarop blijven duwen.’ II

[illegible]



zelfstandigen
zonder personeel

De fiscale gevolgen van een carrièreswitch

Overstappen naar een andere baan is geen sinecure. En het kan ook fiscale gevolgen hebben. Waar kun je tegenaan lopen?

Carrièreswitch

Als gevolg van de coronacrisis zijn er veel mensen, niet in de laatste plaats musici en andere artiesten, die zo weinig hoop hebben op een snelle verbetering van de economische en financiële situatie, dat zij besloten hebben om zich te laten omscholen of gewoon iets anders zijn gaan doen. Vermoedelijk zitten daar ook veel zzp'ers tussen, die met hun activiteiten als zelfstandige stoppen en in loondienst gaan, of die als zzp'er andere activiteiten gaan ontplooiën. Wat heeft zo'n beslissing voor fiscale gevolgen?

Als je stopt met zzp'er zijn, behoort je je te laten uitschrijven bij de Kamer van Koophandel. Op die manier wordt ook de belastingdienst er van op de hoogte gebracht dat je geen zelfstandige meer bent. De belastingdienst zal dan ook het btw-nummer intrekken. Als je besluit om je onderneming 'sla-

pend' te houden (in afwachting van betere tijden), dan zal je deze niet moeten uitschrijven. Als je de komende tijd geen btw-aangiften wilt doen, dan kun je de belastingdienst (schriftelijk) melden dat je je activiteiten tijdelijk hebt gestopt en verzoeken om intrekking van het btw-nummer. Als je ooit weer begint als zelfstandige, kun je de belastingdienst vragen het btw-nummer te heractiveren. Een alternatief is om de Kleineondernemersregeling aan te vragen. Dat zorgt er ook voor dat je btw-nummer behouden blijft en dat je geen aangiften hoeft te doen.

Het stoppen als zelfstandige (in het fiscale spreken we dan over een 'staking') betekent ook dat alle zaken die op je ondernemingsbalans staan naar privé overgebracht moeten worden. Bij zoiets als een bankrekening heeft dat geen gevolgen, maar als je bijvoorbeeld inventaris, instrumenten of een

auto op de balans hebt staan, dan kan dat zeker gevolgen hebben. Je moet deze zaken namelijk voor een reële waarde aan jezelf (als privé-persoon) 'verkopen'. Dat houdt in dat je daar btw over moet afdragen en dat je er mogelijk winst of verlies op maakt.

Stel bijvoorbeeld dat je een instrument op je balans hebt staan met een 'boekwaarde' (dat is het bedrag waarover het op je balans staat) van € 2.000. De werkelijke waarde van dat instrument op het moment dat je stopt als zzp'er is € 3.000 (inclusief btw). Je weet dat doordat je het hebt laten taxeren, of doordat je hebt gekeken naar vergelijkbare instrumenten die te koop aangeboden worden. Houd er rekening mee dat je dat altijd moet kunnen onderbouwen.

Dit werkt dan als volgt uit:
Verkoop aan privé voor € 3.000
Waarvan btw € 521
Dus netto € 2.479

Ten opzichte van de balans- of boek-

waarde maak je dan een winst van € 479. Dat moet je in je laatste aangifte inkomstenbelasting als zzp'er in je winst opnemen.

Zoals je begrijpt, kan dit ook de andere kant op werken als de werkelijke waarde lager is dan de balanswaarde. De btw van € 521 moet je op je laatste btw-aangifte aangeven als zijnde verschuldigd.

Fiscale Oudedagsreserve

Als je eerder een zogenaamde Fiscale Oudedagsreserve (F.O.R.) hebt gevormd, dan moet je er rekening mee houden dat deze bij de staking van je onderneming 'vrijvalt', dat wil zeggen weer aan je inkomen wordt toegevoegd. Daar moet je dus belasting over te betalen. De aftrekpost die je ooit hierdoor hebt genoten, wordt nu dus weer teruggenomen. Je kunt dit overigens (geheel of gedeeltelijk) voorkomen door het bedrag van de F.O.R. (geheel of gedeeltelijk) te storten op bijvoorbeeld een pensioenspaarrekening (een geblokkeerde bankspaarrekening). Laat je hierover informeren!

Verder kan het zijn dat je door de staking van je activiteiten en het daardoor gedwongen overbrengen van inventaris e.d. naar privé, eerder genoten (kleinschaligheids)investeringsaftrek of milieu-investeringsaftrek moet terugbetalen. Dat is, kort gezegd, aan de orde als dit binnen vijf jaar gebeurt na het begin van het kalenderjaar waarin je de eerdere investering hebt gedaan en het totale bedrag waarvoor zaken naar privé gaan meer is dan € 2.400.

Voor winst die je realiseert bij de staking van je onderneming, geldt een vrijstelling van € 3.630. Dit is een 'once in a lifetime'-vrijstelling, die je in je leven dus één keer kunt gebruiken.

Dit alles speelt alleen als je volledig stopt als zzp'er. Als je wel zzp'er blijft, maar je andere activiteiten gaat ontplooiën, dan hoeft er in principe (afhankelijk van de omstandigheden) geen sprake te zijn van een staking, zo-

dat inventaris e.d. die je ook weer voor de nieuwe activiteiten gaat gebruiken, gewoon op je balans kan blijven staan. Alleen zaken die niet meer gebruikt worden, gaan verplicht over naar privé.

Scholingskosten

Stel dat je je als bijvoorbeeld musicus laat omscholen tot belastingadviseur (om maar een willekeurig beroep te noemen), waarna je of in loondienst gaat of als zzp'er die werkzaamheden gaat uitvoeren. Wat kun je dan met de kosten van die opleiding?

Die kosten kun je niet als zzp'er

aftrekken, maar wel als 'scholingsuitgaven' in je aangifte inkomstenbelasting. Daarvoor geldt wel een drempel van € 250 en niet alle kosten zijn aftrekbaar. Zie bijvoorbeeld de site van de belastingdienst om daar meer over te weten.

Deze aftrekpost vervalt naar verwachting in 2022, dus je kunt er in ieder geval in 2021 nog gebruik van maken.

Eloy Veldhuijzen, Fiscalist bij Bouwman & Veldhuijzen
27 november 2020 Aan dit artikel kunnen geen rechten ontleend worden.

- ingezonden mededeling -

Heeft U speelproblemen, vermoeidheidsklachten of pijn?



Dispokinesis = het vrij kunnen beschikken over houding en beweging. Ontwikkeld door een musicus voor musici.

Meer informatie:
Dianne Bolte, Dispokinesispraktijk:
tel. 026 445 34 84 Zie ook: www.dispokinesis.nl

Schipper legal:

mr. Bjorn Schipper is een ervaren entertainment advocaat en oprichter van **SCHIPPER LEGAL** in Amsterdam. Een intakegesprek van een half uur is gratis. Voor leden van de Ntb geldt een gereduceerd uurtarief van euro 150,= (exclusief btw en externe kosten). Voor procederen geldt een urenmaximum van 50 uur tegen het genoemde gereduceerde uurtarief. Het normale (basis)uurtarief is euro 200,= (exclusief btw en externe kosten) en geldt bij procedures vanaf 50 uur.

SCHIPPER LEGAL:

mr. Bjorn Schipper	m +31619610500	e bjorn@schipperlegal.nl
Postbus 36424	f +31208908580	w www.schipperlegal.nl
1020 MK Amsterdam		tw @bjornschipper

Fiscale en administratieve dienstverleners, ook voor ZZP-ers

Zakelijke kracht en persoonlijke aandacht

Specialisten in artiestenzaken zoals:

- belastingaangiften
- jaarrekeningen
- fiscale advisering

Bezoek- en postadres:
Zielhorsterweg 57
3813 ZX Amersfoort
Tel.: 033-489 29 30
Fax: 033-445 02 20
info@bouwmanveldhuijzen.nl



Sport en spel gaan hand in hand

Bart Wirtz

In de aflevering 'Je geld of je leven' van de documentaireserie *In Europa*, wordt ingegaan op de effecten van de privatisering op publieke sectoren. Het wordt langzamerhand duidelijk dat dit lang niet overal en altijd een positief effect heeft op de kwaliteit van bijvoorbeeld de zorg, de post en het onderwijs. Het prestatiegericht onderwijs, met als exponent de CITO-toetsen vanaf de kleuterklassen, zorgt voor een eenzijdige ratrace waar koste wat het kost het vwo moet worden gehaald en het vmbo wordt weggezet als afvoerputje van ons onderwijs-systeem, terwijl deze leerlingen later een net zo waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving. Voorbeelden uit ziekenhuizen laten zien dat we zijn doorgeschoten door boekhouders aan te nemen in plaats van verpleegkundigen, omdat de cijfers naar de zorgverzekeraars moeten worden verantwoord. Kortom: de fixatie op de markteconomie verdringt de waarde van een mooi en veelzijdiger leven.

Het deed me erg denken aan de culturele sector en een onderbuikgevoel dat ik al langer met me meedraag maar nooit goed kon duiden. Ik word altijd a-relaxed als ik cijfers zie waarin wordt gewezen op het economisch belang van cultuur. Begrijp me niet verkeerd: het is momenteel helaas harder nodig dan ooit om de waarde van muziek, theater en museumbezoek in geld uit te drukken. Dat is één van de pijlers om het bestaansrecht extra kracht bij te zetten. Maar niet alle aspecten van het kunst- en cultuurlandschap kun je langs dezelfde economische meetlat leggen. Ik ben veel mensen uit het bedrijfsleven tegen gekomen die een overstap wilden maken naar 'iets met cultuur'. Ik ken er maar weinig die het daadwerkelijk volhouden. De meesten lopen aan tegen de systemen die in deze wereld enorm verschillen met die van het bedrijfsleven (lees: gebrek aan geld).

Geld regeert en vanuit die ideologie is er te weinig aandacht voor sectoren die daar minder goed in mee kunnen. Zij geven ons leven echter op een andere manier waarde. Dat geldt voor zowel publieke als culturele instanties.

Tegelijkertijd zijn er tussen die twee grote verschillen. Door het individualistische karakter van de werkzaamheden en het daarbij horende zzp-schap, verschilt een muzikant bijvoorbeeld wezenlijk van een onderwijzer of zorgmedewerker met een vast contract en goed georganiseerde vakbond.

Daarom is de vergelijking met sport wellicht treffender. Veruit de meeste clubs krijgen naast geld uit lidmaatschap en sponsorgeld, net als podia en theaters, subsidies van de gemeente. Naast de talloze amateurs zijn er zo'n 5000 beroepssporters die hun verdiensten halen uit de markt, van wie er slechts een handjevol (sporters met een A-status) extra steun ontvangt van de overheid. Deze vergelijking gaat goed op met muziek. Toch hoor ik niemand roepen over die sportende subsidieslurpers, dat er meer marktwerking moet zijn bij sportverenigingen, of erger: dat we sport maar beter afschaffen. Blijkbaar ligt de waarde van sport voor de hand.

Maar sport en spel gaan hand in hand. En ik hoop dat we, juist nu, gaan inzien dat de waarde van kunst en cultuur dezelfde vanzelfsprekendheid krijgt. Zoals mensen verschillen, zo verschillen de sectoren waarin ze werken. Als we per groep wat minder kijken naar wat het ons oplevert en meer naar wat het ons brengt, ben ik hoopvol gestemd. Toet.

Bart Wirtz is saxofonist en bracht onlangs zijn vierde album *Beneath the Surface* uit. Hij presenteert samen met Rolf Delfos wekelijks het programma 'Dutch Jazz' op SublimeFM

Evaluatie auteurscontractenrecht

Na 5 jaar maakt de wetgever de balans op

Door Bjorn Schipper illustratie: Robert Swart

Op pagina 24 van deze *Muziekwereld* vindt u een overzicht van de ontwikkelingen in Auteursrechtwetgeving, waaronder het WODC-onderzoek naar het Auteurscontractenrecht; in onderstaand artikel gaat advocaat Bjorn Schipper dieper in op de details van het eindrapport ‘Evaluatie Auteurscontractenrecht’¹, met name daar waar het gaat om voor de muzieksector relevante onderzoeksresultaten.

Auteurscontractenrecht

Het sinds 1 juli 2015 geldende auteurscontractenrecht strekt ten faveure van de positie van de makers – hier: muzikauteurs en uitvoerende kunstenaars (artiesten) – met het doel hun contractuele positie ten opzichte van exploitanten te verstevigen en hun verdienmogelijkheden te versterken. Het nieuwe auteurscontractenrecht vindt zijn weerslag in een aantal wijzigingen van onze Auteurswet (Aw) en Wet naburige rechten (Wnr). De dwingendrechtelijke bepalingen van het auteurscontractenrecht zijn van toepassing op exploitatieovereenkomsten waarbij het hoofddoel verlening van exploitatiebevoegdheden is en waarbij vanuit de maker sprake is van een rechtenoverdracht of licentieverlening². Het auteurscontractenrecht is voor muzikauteurs geregeld in artikel 25b t/m 25h Aw. De schakelbepaling van artikel 2b Wnr trekt deze nieuwe rechtsregels door naar de positie van de uitvoerende kunstenaars. Het auteurscontractenrecht ziet onder meer toe op de aanspraak van makers op een (aanvullende) billijke vergoeding voor de makers, een bestsellerbepaling (disproportionaliteitsregel), een (schriftelijk) aktevereiste voor exclusieve auteursrechtelijke en nabuurrechtelijke licenties, een non usus-bepaling (niet-gebruik), een verbod op onredelijke bepalingen en het in het

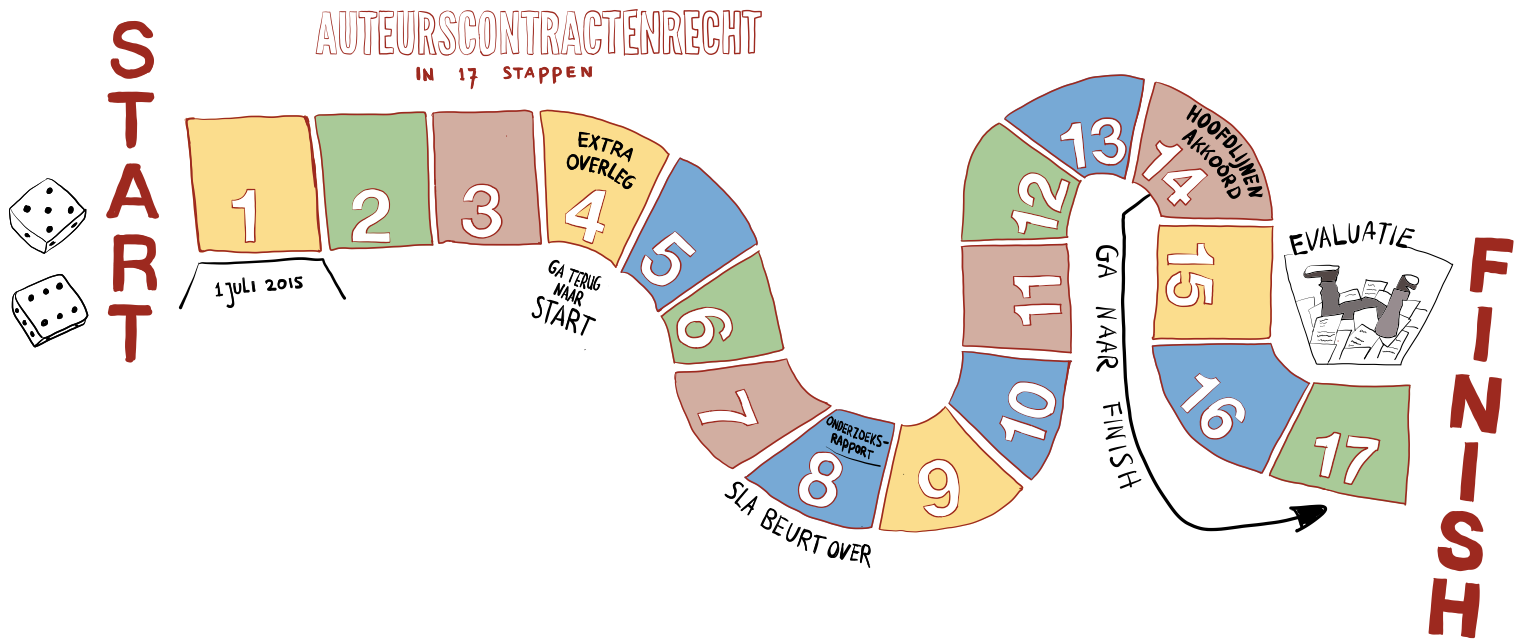
leven roepen van een speciale Geschillencommissie Auteurscontractenrecht (ACR).

Insteek onderzoeksrapport

Het onderzoek spitst zich toe op de effecten van het nieuwe auteurscontractenrecht op de bestaande contractpraktijk, het signaleren van praktische onduidelijkheden en specifieke aandachtspunten. De onderzoekers stellen duidelijk dat het nog te vroeg is om de vraag te beantwoorden of het auteurscontractenrecht haar doelen heeft bereikt.

Aktevereiste voor rechtenoverdracht en exclusieve licenties

De onderzoekers signaleren dat de praktijk nog onvoldoende rekening houdt met het feit dat een overdracht en exclusieve licentie van auteursrechten en naburige rechten schriftelijk in een ‘akte’ moeten worden vastgelegd (artikel 2 lid 3 Aw). Het gaat hier om een ondertekend document waaruit in voldoende mate blijkt welke auteursrechtelijke bevoegdheden op welke werken worden verleend in de vorm van een overdracht en levering van auteursrechten of exclusieve licentie. Dit ter bescherming van de makers om te voorkomen dat zij al te lichtzinnig hun rechten wegtekenen. Recht



en praktijk lopen uiteen doordat vandaag de dag veel communicatie langs elektronische weg plaatsvindt en dit soort documenten per e-mail worden uitgewisseld. Mogelijke consequentie is dat deze overdrachten en licenties wegens het niet voldoen aan het wettelijke aktevereiste vernietigbaar of zelfs nietig kunnen zijn. Een belangrijke waarschuwing aan de praktijk. Het is daarbij de vraag wat de status van een elektronische handtekening is. De onderzoekers bevelen aan dat ook elektronische documenten als een ‘akte’ gezien kunnen worden, zolang de bedoeling maar duidelijk kenbaar is dat rechten worden overgedragen of in licentie worden gegeven. De vervanging van het aktevereiste door een schriftelijkheidsvereiste – waarbij een handtekening niet meer nodig is – wordt niet aanbevolen omdat hiermee het risico ontstaat dat exploitanten een rechtenoverdracht of exclusieve licentie als kleine lettertjes in de algemene voorwaarden kunnen gaan verstoppen.

Billijke vergoeding

Een van de kernpunten van het nieuwe auteurscontractenrecht is de aanspraak van makers op een (aanvullende) billijke vergoeding op grond van artikel 25c Aw. De onderzoekers concluderen dat hier in de praktijk nauwelijks gebruik van wordt gemaakt. In relatie tot de

muzieksector stellen de onderzoeker specifiek vast dat hoewel de kosten voor opname en distributie gedaald zijn, de vergoedingen voor makers niet gestegen zijn³. Dit valt te verklaren doordat makers bang zijn voor het verlies van opdrachten als zij in onderhandelingen een beroep op een (aanvullende) billijke vergoeding zouden doen. Dit wordt ook wel *blacklisting* genoemd. De onderzoekers signaleren dat er in de praktijk eerder sprake is van een toename dan een afname van forfaitaire vaste vergoedingen (*lumpsum*) voor de makers in plaats van aan de exploitatieomvang gekoppelde variabele vergoedingen, zoals bijvoorbeeld een royalty. Een lastige praktische bijkomstigheid is dat in veel gevallen ook niet duidelijk is welk deel van een vergoeding betrekking heeft op het maken of produceren, en welke deel op de rechtenoverdracht of licentieverlening. Hoe dan de ‘billijkheid’ van een vergoeding te bepalen? De onderzoekers stellen dat een mogelijke oplossing voor dit probleem zou kunnen zijn de verplichting tot het maken van dit onderscheid in een exploitatieovereenkomst, zodat helder is waarop de vergoeding(en) betrekking hebben.

Collectieve vergoedingsafspraken

De onderzoekers signaleren verder dat er in de praktijk

nauwelijks sprake is van overleg tussen exploitanten en brancheverenigingen van makers om tot collectieve vergoedingsafspraken komen. Artikel 25c lid 2 e.v. Aw biedt de mogelijkheid om een collectieve vergoedingsregeling voor een specifieke branche door de minister van OCW te laten goedkeuren. Uit het onderzoek blijkt dat dit in de muzieksector tevergeefs eenmalig is geprobeerd⁴. De regeling van artikel 25c lid 2 e.v. Aw zou te ingewikkeld zijn en daarnaast voor exploitanten een *incentive* ontberen om deze collectieve route te bewandelen. Een van de aanbevelingen die de onderzoekers doen is dat artikel 25c lid 2 Aw uitgebreid wordt met de mogelijkheid tot vaststelling van zo’n collectieve regeling als onderhandelingen te goeder trouw niet tot een resultaat geleid hebben.

De onderzoekers stellen vast dat de muzieksector hier wel verder is dan de andere creatieve sectoren.

Bestsellerbepaling

De bestsellerbepaling van artikel 25d Aw ziet toe op situaties waarbij een ernstige onevenredigheid bestaat tussen de overeengekomen vergoeding voor de maker in verhouding tot de opbrengsten van de exploitatie van het werk. Zo’n onevenredigheid kan gerepareerd worden door de maker een aanvullende billijke vergoeding toe te kennen. Net als bij de ‘gewone’ billijke vergoeding wordt gesignaleerd dat de angst voor het verlies van opdrachten debet is aan het feit dat er in de afgelopen vijf jaar in de praktijk niet of nauwelijks een beroep op deze wettelijke regeling is gedaan. De onderzoekers bevelen aan *best practices* te ontwikkelen over vergoedingen van makers bij succesvolle exploitatie. Brancheorganisaties en subsidieverstrekkingen zouden hier mogelijk een rol bij kunnen spelen, bijvoorbeeld door *best practices* op te nemen in collectieve regelingen of subsidievoorwaarden.

Non usus-bepaling

Met betrekking tot de mogelijk tot ontbinding van een exploitatieovereenkomst vanwege non-usus – dat wil zeggen: het werk is niet of in onvoldoende mate geëxploiteerd – als bedoeld in artikel 25e Aw tekenen de onderzoekers aan dat de meerwaarde van deze regeling

ten opzichte van de ‘gewone’ wettelijke ontbindingsgrond van artikel 6:265 BW in de praktijk niet echt uit de verf is gekomen. Volgens de onderzoekers is onvoldoende duidelijk wat nu precies onder ‘voldoende exploitatie’ wordt verstaan. De huidige mogelijkheden van digitale exploitatie van een werk impliceren dat een werk oneindig online beschikbaar kan worden gehouden. De onderzoekers bevelen aan dat bij de invulling van dit rechtsbegrip de (blijvende) vindbaarheid en het (blijvend) onder de aandacht brengen van het werk via relevante (courante) platforms een rol moeten spelen.

De onderzoekers besteden bijzondere aandacht aan de PALM-procedure van Buma/Stemra en de van vóór de inwerkingtreding van het auteurscontractenrecht daterende kwestie van de Golden Earring met Nanada cs. waarin de Hoge Raad het uit het algemene contractenrecht voortvloeiende opzeggingsrecht interpreteert in het licht van het auteurscontractenrecht⁵.

Verbod op onredelijke bepalingen

De onderzoekers constateren dat het verbod op onredelijke bepalingen van artikel 25f Aw in de contractpraktijk een belangrijke rol is gaan spelen. Opvallend is dat de onderzoekers vaststellen dat deze bepaling vooral in de muzieksector wordt ingeroepen. Van het wettelijke verbod op onredelijke bepalingen gaat daarmee corrigerende werking uit. Het laat ook zien dat de muzieksector zich nog steeds van onredelijke contracten bedient. De onderzoekers verwijzen daarbij naar het sneuvelen van de eenzijdige verlengingsopties in de kwestie van Martin Garrix met MusicAllstars Management en Spinnin’ Records⁶. De onderzoekers noemen verder de ‘gedwongen winkelnering’ in een platen- of artiestencontract waarbij een artiest verplicht wordt bij een aan het platenlabel gelieerde muziekuitgever te tekenen, als voorbeeld van een verboden afspraak. Ander voorbeeld is de kickbackregeling die een muzikauteur verplicht zijn van een collectieve beheersorganisatie ontvangen gelden geheel of gedeeltelijk terug te betalen aan de opdrachtgever.

De onderzoekers stippen aan dat om onredelijke afspraken in de muzieksector tegen te gaan, NVPI en Kunstenbond/Ntb een model sessie-overeenkomst heb-

ben opgesteld en daarnaast aanbevelingen hebben gedaan voor artiesten- en licentiecontracten⁷. Daarnaast is medio 2020 tussen de verschillende verenigingen van muzikauteurs (VCTN, BAM!, Popauteurs.nl, BVMM, Nieuw GeNeCo en Kunstenbond/Ntb) en die van muziekuitgevers (NMUV en VMN) een brancheovereenkomst gesloten met daarin een *Code of Conduct* die onredelijke afspraken benoemt en uitsluit⁸.

Geschillencommissie ACR

Uit het onderzoek blijkt dat de op grond van artikel 25g Aw in het leven geroepen speciale Geschillencommissie ACR zich nog niet echt bewezen heeft. Ook hier speelt weer de hiervoor genoemde terughoudendheid van makers om te ageren tegen ongunstige contractuele vergoedingen vanwege de angst opdrachten te verliezen. Exploitanten staan ingegeven door scepsis evenmin te springen zaken bij deze Geschillencommissie ACR aanhangig te maken. Dit alles heeft ertoe geleid dat vijf jaar na de inwerkingtreding van het auteurscontractenrecht zich slechts enkele exploitanten en een brancheorganisatie bij de Geschillencommissie ACR hebben aangesloten. In de hiervoor genoemde brancheovereenkomst en *Code of Conduct* tussen de verenigde muzikauteurs en muziekuitgevers conformeren de betrokken partijen zich bij toekomstige muziekuitgavecontracten (eveneens) aan de bevoegdheid van de Geschillencommissie ACR om geschillen te beslechten⁹. Om de rol en impact van de Geschillencommissie ACR

te kunnen vergroten pleiten de onderzoekers in het algemeen voor het voor exploitanten verplicht stellen van deelname aan de Geschillencommissie ACR. Daarnaast kunnen subsidieverstrekkingen hun subsidievoorwaarden hierop aanpassen. De onderzoekers raden verder aan dat organisaties die collectief makers vertegenwoordigen meer gebruik zouden moeten maken van de mogelijkheid bij de Geschillencommissie ACR te klagen. Op die manier kan een collectieve klacht over bijvoorbeeld een modelcontract of algemene voorwaarden persoonlijke anonimiteit van de makers waarborgen.

Hoe nu verder?

De minister voor Rechtsbescherming liet onlangs naar aanleiding van de evaluatie Wet auteurscontractenrecht weten dat hij zich op hoofdlijnen kan vinden in de geconstateerde aandachtspunten en gedane aanbevelingen¹⁰. Het onderzoeksrapport geeft volgens de minister aanleiding tot verdere wetswijzigingen. Daarnaast geeft de minister aan dat er overleg met de creatieve sectoren gevoerd zal worden over onder andere onderhandelingen over collectieve vergoedingen, *best practices* bij exploitatiesucces en het collectief klagen om de persoonlijke anonimiteit van de makers te waarborgen.

Wordt vervolgd.

Bjorn Schipper is advocaat en oprichter van Schipper Legal in Amsterdam.

1. S. van Gompel, P.B. Hugenholtz, J.P. Poort, L.D. Schumacher en D.J.G. Visser, Eindrapport Evaluatie Wet Auteurscontractenrecht, 1 september 2020, Instituut voor Informatierecht (IViR) en Universiteit Leiden. Dit onderzoek is verricht in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum, Ministerie van Justitie & Veiligheid.
2. Supra noot 3, p. 23-25, 55-56. De onderzoekers stellen dat overeenkomsten met betrekking tot het vervaardigen en exploiteren van tunes en jingles ('herkenningsmuziek') voor TV- en radioprogramma's vermoedelijk niet onder het rechtsbegrip 'exploitatieovereenkomst' en daardoor niet onder het toepassingsbereik van het auteurscontractenrecht vallen. Dergelijke tunes en jingles vervullen de functie van 'muziek-logo' of 'herkenningsteken', vergelijkbaar met gewone beeldmerken, die uitsluitend bedoeld zijn voor gebruik door de opdrachtgever zelf.
3. Supra noot 3, p. 30.
4. Supra noot 3, p. 33. Alle verenigingen van bij Buma/Stemra aangesloten componisten en tekstschrijvers en muziekuitgevers deden eind 2018 een verzoek tot het algemeen verbindend vaststellen van afspraken over (minimale) billijke vergoedingen voor muziekexploitatie. De minister van OCW wees dit verzoek echter af.
5. HR 7 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1270, NJ 2017/344 m.nt. DWFV (Nanada/Golden Earring), rov. 5.5.3-5.5.4.
6. Hof Arnhem-Leeuwarden 24 december 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:11117, AMI 2020/3-4 (Spinnin' Records/Martin Garrix), rov. 7.66, m.nt. B.H.M. Schipper.
7. Zie: <https://www.ntb.nl/wp-content/uploads/2018/01/Noorderslag-2018-Aanbevelingen-artiestenovereenkomst.pdf> en <https://nvpi.nl/app/uploads/2017/11/Aanbevelingen-licentiecontracten.pdf>
8. Zie Code of Conduct muziekuitgevers, 15 juni 2020: <https://www.ie-forum.nl/artikelen/branche-overeenkomst-van-muzikauteurs-en-muziekuitgevers>
9. Supra noot 10.
10. Brief van de Minister voor Rechtsbescherming van 18 november 2020 aan de Tweede Kamer, mede aangeboden namens de Minister van OCW, met kenmerk 3082664.

Coronaproof concert- en theaterbezoek

Proefevenementen van start

Het kabinet gaf begin december groen licht voor proeven met publiek bij voetbalwedstrijden en in theaters. Het onderzoek moet uitwijzen hoe je een concert coronaproof kan maken.

Gemondkapt in de rij staan terwijl je zwaait met het bewijs van een kersverse negatieve coronatest. Een steekproef plukt je eruit voor een sneltest en temperatuurcheck. Je maant niets, wast je handen, zet een mond-

kapje op en loopt naar een specifiek vak in het theater. Het is goed mogelijk dat komend voorjaar theater- of concertbezoek er ongeveer zo uit gaat zien, zo hoopt Fieldlab Evenementen,

een gezamenlijk initiatief vanuit de evenementensector, verenigd in het EventPlatform, de Alliantie van Evenementenbouwers en de overheid. Hiertoe worden er in januari pilot events met publiek uitgevoerd onder het toezicht van wetenschappers en technici. Zo geeft Guido Weijers een voorstelling in het Beatrix Theater in Utrecht, is er een zakelijk congres in datzelfde Beatrix Theater en zijn er competitiewedstrijden van N.E.C. thuis en Almere City FC thuis. 'Aan de hand van de onderzoeksresultaten wordt toegewerkt naar

Live streamen: hoe doe je dat en waar moet je op letten?

Hoe de experimenten ook uitpakken, het zal nog wel even duren voordat lokale zaaltjes, clubs en cafés een podium bieden. In de tussentijd kunnen muzikanten het internet opkruipen om live te streamen. Hier komt echter meer bij kijken dan je denkt, weet drummer Maartje Simons. 'Met een laptop, tablet en smartphone, ben je er nog lang niet.' Haar lijstje met aandachtspunten:

- Platform: Twitch, adviseert Simons. Voornaamste reden: het is het enige platform waarbij er een vorm van directe betaling mogelijk is, in dit geval via donaties. 'YouTube en Facebook werken via inkomsten uit advertenties. Aardig als het eenmaal loopt, maar in het begin verdienen je nauwelijks iets.' Van het gedoneerde bedrag gaat de helft naar je

PayPal-account. 'De andere helft gaat naar Twitch. Pas als je veel volgers hebt, zeg meer dan 50.000, gaat het hele bedrag naar jou.'

- Marketing: als de boel eenmaal technisch loopt, moet je meerdere malen per week spelen om de aandacht vast te houden. Of teasers posten om mensen alert te houden. Het publiek loopt anders weg. 'Hier kun je een blog over vol schrijven. Je moet een entertainer worden, je publiek in spanning houden, enz. Geregeld iets posten om publiek te behouden is een must. Het is dus hard werken, terwijl het onzeker is hoeveel je gaat verdienen.'
- Verdienmodel: dit hangt deels af van je marketing. 'Je moet je publiek ook een beetje

vermaken. Als je alleen maar wilt spelen, wordt het lastiger.' Via Twitch kun je dus donaties verzamelen, maar ga er niet om bedelen, waarschuwt Simons. 'Dat vinden mensen niet leuk.' Simons heeft zelf

soms aardige bedragen opgehaald. 'Maar het kan ook zijn dat je nauwelijks wat ophaalt, meestal omdat er weinig bezoekers zijn. Mijn indruk is dat als mensen een tijdje kijken, ze meestal ook wat doneren.'

Apparatuur/faciliteiten: wifi is niet goed genoeg. 'Je hebt een stabiele internetverbinding via kabel nodig; als er gebufferd gaat worden en je stream pauzeert, raak je publiek kwijt.' En zomaar even thuis een concertje doen zal vaak niet gaan: er zijn ook nog burens, er is een decibelnorm. 'Je zal een speelruimte moeten regelen en zorgen voor een goede belichting. Als mensen je niet zien spelen, is er een kans dat ze afhaken.' Dan is er nog de software. Een artikel dat volgens Simons goed in kaart brengt wat je nodig hebt aan software en hardware: <https://restream.io/blog/ultimate-guide-to-twitch/> (Zoek op 'ultimate', 'guide' en 'twitch' en de pagina verschijnt bovenaan). 'Het is geschreven met het oog op Twitch, maar de richtlijnen zijn handig voor elk platform. Bedenk wel dat er tijdens een stream diverse programma's draaien. Je computer moet dat wel aankunnen.'

veilige en verantwoorde evenementen met een verhoogde bezoekerscapaciteit, zoals voorheen,' zegt Tim Boersma, woordvoerder van Fieldlab.

Pilots

Dat er in coronatijd mogelijkheden zijn, bewijst een experiment in Duitsland in augustus, toen 1500 man in Leipzig bijeen kwamen voor een concert van zanger Tim Bendzko. De voornaamste (nog voorlopige) conclusie van de wetenschappers: ook binnen kan, mits de ventilatie op orde is. De Duitsers pakten het onderzoek grondig aan. Zo werden er verschillende scenario's vergeleken – op anderhalve meter van elkaar of gewoon ouderwets bij elkaar 'op schoot' – en moesten de bezoekers desinfecterende gel op hun handen smeren met een fluorescerend

spulletje; ook kregen ze een digitale tracker. De wetenschappers konden zo precies zien welke plekken het meest worden aangeraakt tijdens een grootschalig evenement. Het doel van dit soort open lucht-experimenten komt eigenlijk hierop neer: als er onverhoopt een besmet persoon aanwezig is, hoe organiseren je het dan zo dat het virus zich niet of nauwelijks kan verspreiden? De pilots in januari worden op soortgelijke wijze uitgevoerd, zegt Boersma. 'In de voetbalstadions van NEC en Almere City komen 1500 bezoekers. Die worden verdeeld bij Almere over drie 'bubbels' van 500 personen met aparte ingangen. Bij N.E.C. worden zes bubbels van 250 personen gecreëerd. In elk van die bubbels worden andere maatregelen uitgetest, zoals het gebruik van een mondkapje, dichtbij elkaar zitten dan anderhalve

meter en wel of niet juichen. De vijfhonderd bezoekers van het zakelijk congres worden verdeeld over twee bubbels, en bij de theatervoorstelling wordt het één bubbel van 500 bezoekers.'

Globaal onderscheidt Fieldlab vier type evenementen: binnen passief, binnen actief, buiten actief en buiten actief festival. 'Binnen deze typen testen we weer verschillende scenario's, bijvoorbeeld: dicht bij elkaar of op anderhalve meter, met of zonder mondkapje, enz.' Fieldlab Evenementen is nog in overleg met de overheid over andere experimenten, bijvoorbeeld een dance event en popconcert in onder meer de Ziggo Dome. 'Daarnaast willen we ook nog een buitenfestival en dance event buiten organiseren.'

Jeroen Akkermans

- ingezonden mededeling -



open source **network**
for the dutch world music industry



consulting, promotion
research & policy development
World Blend Café network meetings



Dutch World Directory
guide for world music in the Netherlands

worldmusicforum.nl

pagina 34

Muziekwereld nr. 4 - 2020

www.ntb.nl

pagina 35

Schade die je veroorzaakt tijdens je werk of optredens

De Ntb-combipolis

Iedere Nederlander wordt geacht de wet te kennen. Dat is een veelgehoorde uitspraak maar in de praktijk komt hiervan weinig terecht. Wetskennis is voer voor specialisten en er worden veel rechtszaken gehouden over de uitleg van bepaalde wetsartikelen. Een aantal basisprincipes van de wetgeving wordt echter wel geacht algemeen bekend te zijn. Denk hierbij aan het verschil tussen 'mijn en dijn' maar ook aan welke schade iemand kan oplopen of veroorzaken in zijn dagelijks handelen.

Schade kan tot enorme claims leiden

In de dagelijkse praktijk kan door een kleine onachtzaamheid gemakkelijk grote schade ontstaan. Denk hierbij aan de gevaren in het verkeer waarbij je als fietser of voetganger door een kleine onoplettendheid grote schade kan veroorzaken bij een andere partij. Denk aan een voetganger die door jouw toedoen ten val komt en bijvoorbeeld een heup breekt. Alle medische kosten, inkomstenderving en alle extra kosten die deze persoon maakt, worden op de veroorzaker verhaald. Dit kan tot enorme claims leiden. Nu hebben veel mensen wel een particuliere aansprakelijkheidsverzekering die dit soort risico's afdekt tegen een relatief geringe premie. Maar de naam van de verzekering zegt het al. Het gaat alleen om je particuliere activiteiten.

Ntb-combipolis

Ben je in loondienst en verricht je werkzaamheden in opdracht van je werkgever en veroorzaak je schade aan een andere partij, dan zal veelal je werkgever hiervoor moeten opdraaien. Maar wat als je zelfstandig werkzaam bent als zzp-er of zelf bepaalde activitei-

ten ontplooit, zoals optredens of lesgeven? Dan ben je zelf verantwoordelijk als je schade aan derden toebrengt. En dit soort risico's zijn niet verzekerd onder de particuliere aansprakelijkheidsverzekering. Speciaal hiervoor is de Ntb-combipolis ontstaan. Een aansprakelijkheidsverzekering die particuliere activiteiten van jou en je eventuele gezin verzekert en ook dekking verleent wanneer je zelfstandig werkzaam bent. Kortom: altijd verzekerd tegen aanspraken van derden.

Rechtsbijstand-verzekering

Een aansprakelijkheidsverzekering is eigenlijk een 'must' voor elke Nederlander. Het beschermt immers niet alleen je vermogen tegen aanspraken van derden, maar is ook een morele zekerheid tegenover anderen. Lijdt je echter zelf schade en wil je die verhalen op de schadeveroorzakende partij, dan heb je juist een polis nodig die jou bijstand biedt. Dit kan door middel van een rechtsbijstandverzekering. Een jurist van een rechtsbijstandverzekeraar gaat voor jou proberen de schade te verhalen, desnoods tot in de rechtbank. Ook hiervoor wordt via de Ntb een verzekering

aangeboden die verdergaat dan de rechtsbijstand-dekking die in het lidmaatschap van de Ntb is begrepen.

Voor beide verzekeringen vind je meer informatie op de website www.ntb.nl, op het besloten ledendeel van de Ntb-site. Hier

vind je informatie over alle verzekeringen die met korting via de Ntb worden aangeboden. Zoals in het begin van dit artikel vermeld, is kennis van de wetgeving belangrijk. Je kunt echter als lid van de Ntb altijd terugvallen op specialisten die je hierin kunnen bijstaan.

ADVIESGROEP
VAN DER ROEST

Het Ntb-pakket:

- Instrumentenverzekering
- Aansprakelijkheidsverzekering
- Aansprakelijkheidsverzekering-Combi
- Doorlopende Reisverzekering
- Inboedelverzekering
- Uitvaartverzekering
- Autoverzekering
- Opstalverzekering
- Zorgverzekering

Ritmundo

Stan Rijken

DE HOGE C VAN CHANGE, COOKE EN CORONA

Changes!, riep de dansschool-leraar wanneer je als onhandige puber danste met een te leuke partner. We schrijven 1964, nog onwetend van de cruciale omslag in een andere cultuursector. Behalve het moment waarop The Beatles doorbraken symboliseert dat jaar het keerpunt waarop In C van de Amerikaanse componist Terry Riley in première ging. Ongeveer het startpunt van de minimal music die via bands als The Velvet Underground en Kraftwerk tot vandaag zijn invloed doet gelden. Zijn 'herhaling als motief & minimale verandering als constante' bereikte Nederland toen Riley's *Rainbow in curved air* tijdens het Holland Pop Festival (1970) over de Kralingense plas blies. De wereld waaide open, alles zou per flowerpower voorgoed veranderen. Tja.

Change! zong Tears for Fears gedecideerd in 1982: 'When it's all too late, you can change.' Op Riley-ritme gesneden voor de Amsterdamse nachtclub Mazzo waar het droesem van de underground danste op de vulkaan. Althans, een voor jongeren uitzichtloze wereld met 'Kruisraketten/Reagan/Thatcher/Werkeloosheid' als sleutelwoorden. Krakkers, punkers en het aanstormend schildertalent van De Nieuwe Wilden herkenden zich in deze in electropop samengebalde roep om verandering. Tja.

Stock exchange. Als zzp-end popjournalist moest je kameleontisch met de markt meebewegen, ondertussen verdienden dagblad-collega's een safe salaris plus jaarlijkse bonus. Echter, in de jaren negentig werd krantenconcern Perscombinatie opgekocht door Brits venture capital en – eenmaal liberaliserend leeggeschud – weer te koop aangeboden. Een derde van het 'vaste' personeel kon daarna verdwijnen. Sindsdien maakte de digitalisering die rond

2000 opdoemde popfotografen bijna werkeloos. Zo ook het popjournalle. We moesten artikelen inkorten tot hapklare 'stukjes' en werden naar het aantal woorden, dus minder, uitbetaald. Ondertussen pikten stagiaires je plek in wanneer het de in memoriam van een overleden artiest betrof, stond immers al op internet. Tja.

Corona change. Het lijken windvlagen vergeleken bij de corona-orkaan. Want concerten en festivals – concentraties van community, celebration en commerce – zijn nagenoeg afgelast. Niemand was hier op voorbereid, hoewel. Vorig jaar organiseerde het World Music Forum een expertmeeting rond 'Scenario thinking'. Hamvraag: hoe ziet de muziekwereld er over pakweg tien jaar uit? Een van de conclusies luidde dat bands dan niet meer live zouden spelen maar streamen. Inmiddels realiteit. Ter overweging: draaide het om de verkoop van pillen of deejays die zo'n 40 dance-festivals per zomerweekend noodzakelijk maakten? Tja.

Changes, 1998: 'We gotta start makin' changes. Learn to see me as a brother instead of two distant strangers.' Daarmee liep rapper 2Pac vooruit op een fundamentele vraag die zich tijdens de coronacrisis met Black Lives Matter aandienende: zie met nieuwe bril het eigen witte verleden onder ogen. Dat proces is onder historici, in sport- en museumkringen al gaande. De vaderlandse popwereld vertoeft ongeveer in 1964 toen Sam Cooke *A change is gonna come* zong. Zie de Top 2000. Vorig jaar zat zowaar een zwarte popartiest bij de eerste 100, Otis Redding op nr. 99. In 2020 merk je direct verbetering: de witte band Pearl Jam die met 'Black' van nr. 7 naar nr. 6 stijgt. Je verschiet acuut van kleur bij deze door de Publieke Omroep enthousiast gepromote Hollandse retro-folklore. Niet tja, maar foei!

Stan Rijken is muzikjournalist, programmamaker en deejay.

Onder de leden

Altsaxofonist Thijs Nissen

Altsaxofonist Thijs Nissen (29) is niet alleen muzikant, maar ook organisator en podcastmaker. In januari treedt hij toe tot de ledenraad van de Kunstenbond.

Wat doe je?

In groep 6 kwam Nissen erachter dat sporten niet aan hem besteed was. Wat hem wel fascineerde: de orkesten die in Tegelen, een plaatsje vlak bij Venlo, door de straten trokken. Daar deel van uitmaken leek hem wel wat. En zo kwam het dat Nissen de basismuziekopleiding ging doen, die vooral bestond uit 'eindeloos' blokfluit spelen. Anderhalf jaar later wist hij: de nieuwe Berdien Stenberg zou hij niet worden. Waarom hij vervolgens zijn oog liet vallen op de altsaxofoon weet hij niet meer – waarschijnlijk had het iets te maken met Candy Dulfer –, maar dat hij wist dat dat zijn instrument was, staat hem helder voor de geest. 'Ik twijfelde geen moment. Alsof het voor mij gemaakt was.'

Toch duurde het nog even voordat Nissen en zijn instrument

echt intiem werden en de laatste die liefde terugbetaalde in de vorm van brood op de plank. Na drie keer zijn eindexamen te hebben overgedaan, laste hij een pauze in 'om uit te vinden wat ik wilde doen'. Een muziekopleiding zat er naar zijn oordeel wegens 'een middelmatige aanleg niet in'. Na een paar jaar werken in een tomatenkas, stelde Nissen zijn oordeel bij. Hij mocht dan geen groot talent zijn, met hard werken kun je toch ook ver komen. 'Als ik me van tevoren heel goed voorbereidde en meesters maakte, moest het lukken. Oefening baart kunst, zeg maar.' Rond zijn 23ste meldde Nissen zich voorbereid en wel bij Codarts Rotterdam en dat bleek een gelukkige zet. Zomer 2018 studeerde hij af, onder gunstige vooruitzichten: het tijdens de studietijd opgerichte Thijs Nissen Trio timmerde voorzichtigjes aan de weg en hij stond aan de wieg

van Closer to Jazz, een stichting die jazzevenementen organiseert voor Rotterdammers. Closer to Jazz bewees, naast tal van andere activiteiten, dat Nissen ook kan organiseren. 'Dat langzaam-aan ontdekken is voor mij erg belangrijk geweest. Kijk, als muzikant is het sowieso goed om meer dingen te kunnen. Als het met de muziek niet loopt, moet je met iets anders geld verdienen.' Het is verder ook handig als je durft te ondernemen. Nauwelijks begonnen met studeren, had Nissen al wekelijks diverse schnabbels in Rotterdamse cafés. Kwestie van naar binnen stappen en duidelijk maken wat je te bieden hebt, zegt hij zelf. Spoedig volgden via via ook bruiloften en partijen, waar hij vaak optrad met zijn trio. Dat van het een het ander komt, is vaak ondoorzichtig. 'Ik krijg er nooit echt de vinger achter.' Nissen probeert er altijd het

beste van te maken. Eind 2018 braken zijn voortanden bij een fietsongeluk. Na een jaar revalideren, kon hij december 2019 weer aan de bak. Niet lang daarna legde corona alles plat. Hij laat zich er echter niet door uit het veld slaan. De coronamaatregelen bieden ook kansen, vindt hij. Zo kon hij terecht in het kantoor van zijn mentor, Ben van den Dungen, om te oefenen. 'Heb ik tot deze zomer heel veel gedaan. En daar was ik anders niet aan toegekomen. Daarnaast kun je nu nadenken en nieuwe dingen bedenken en uitproberen.' Een zo'n nieuw ding is: het maken van podcasts (getiteld Dansen en de Blues; dansenendeb Blues.nl) over jazz met jazzmusici. Er zijn al vijf afle-

veringen opgenomen, de eerste aflevering is begin december gepubliceerd. Nissen en collega's hebben daarvoor de afgelopen maanden het kantoor van Van den Dungen 'verbouwd'. 'Het is nu min of meer een studio.' De podcasts bestaan grofweg uit twee delen: een interview van circa twintig minuten en twintig minuten spelen in de studio. Van dat laatste deel, ervoor zorgen dat de opname goed klinkt, heeft Nissen veel geleerd. 'Ik kan er heel veel over zeggen, maar het komt hierop neer: anders, en misschien wel beter, luisteren. Voor mij echt een eye-opener.'

Wat heb je aan de Kunstenbond?

Nissen treedt in januari toe tot de ledenraad van de Kunstenbond. Hij stelde zich eerder dit jaar verkiesbaar omdat hij 'dichter bij het vuur wil zitten'. 'De Kunstenbond heeft invloed op het beleid en krijgt dingen voor elkaar. Daar wil ik bij betrokken zijn.' Nissen vindt het treurig dat veel generatiegenoten niet erg geïnteresseerd zijn in rechten, subsidies en mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de politiek. 'Ik zie het als mijn taak om daar iets aan te doen, al zal dat voorlopig op bescheiden schaal zijn. Bijvoorbeeld door mijn collega's te helpen als het gaat om contracten of subsidies en te wijzen op opties. Ze laten zien dat we dingen voor elkaar krijgen in de culturele sector. Dat maakt dan vanzelf duidelijk dat een vakbond belangrijk is. Als zij



dat op hun beurt ook weer aan anderen vertellen, krijg je een beetje een olievlekwerking.' Een puntje van kritiek heeft hij ook. De Kunstenbond profileert

zich naar zijn smaak te veel als juridische probleemoplosser. 'Natuurlijk zijn veel mensen gebaat bij het doorvlooien van een contract. Maar ik vermoed dat

het jongeren meer aanspreekt als de bond zich meer presenteert als een vakbond.'

Jeroen Akkermans



**Wij weten wat
er speelt!**

Word nu lid!

tel. 020-2108050

www.ntb.nl

Wat heb je aan de Ntb?

- Juridische check contracten.
- Rechtsbijstand bij problemen met opdrachtgevers, inning achterstallige gages en weigering uitkeringen.
- Goedkoopste instrumentenverzekering met (wereld)dekking bij optredens.
- Begeleiding en advies over: de rechtsvorm die het beste bij je bedrijf past, belastingen en ouderdomspensioen.
- Zakelijke kennis van en netwerk binnen de muziek- en podiumwereld.
- Goedkope factureringsservice en loonadministratie optredens via artiestenverloningen.nl.
- Advies op maat over opbouw (muziek)carrière of lespraktijk, aanvragen van subsidies, maken van geluidsopnamen/cd's.



De Ntb is dé vakorganisatie voor musici